

APOCALIPSIS

Nuguan' nânj huin gachrûn Juan

Gidigân Ma'an Jesucristo nej sa gahuin riñan Juan

1 Nuguan' nânj ganahuin ra'a Ma'an Jesucristo, ni Ma'an Ña'anj an ga'hui' nej nuguan' nânj riñanj, ni nadiganj ni gananiñ nej nuguan' nânj riñan nej sô' gunânj gitsi riñanj, nej sa da'hui gahuin rân'ñanj; ni ga'nin ga'na' gànàtâ' si-ángel riñan sachij Juan, ² ni sô' ganata' rayi'î si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an, ni sô' huin si gananiñ rayi'î Ma'an Jesucristo, ni gananiñ sô' rayi'î daran' nej sa gini'in sô'.

³ Ganahuin nihià' ruhuâ nej guì ahia ni nej guì gunin nej nuguan' dàj gahuin, ni dagahuin ninj nuguan' nnùn riñan ñânj librû nânj; dadin' gà' gahuin nichrun' diû.

Ga'nin Juan nuguan' ni'ñanj an riñan nej chij yi'nin' nej dinint huin si-nùhui Ma'an Jesús nne riñan hio'ó Asia

⁴ Ñùnj huin Juan, ni ga'nin ñanj librû nan hua riñan nej chij yi'nin' nej dinint huin si-nùhui Ma'an Jesús màn riñan hio'ó Asia: Ni si-sunuj ni sa hua din'inj ruhuâ Ma'an sa huin hiaj, sa gahuin, ni sa ga'na'a, ni nej chij espíritu nikin' ñan nikin' chrun yilâ nne Ma'an Ña'anj an; ⁵ ni huê danj nanj ganahuin ra'a nej suj si-sunuj ni sa hua din'inj ruhuâ Ma'an Jesucristo, dadin' Ma'an huin sa ganata' sa yàngà' hia, ni Ma'an huin sa gana'ninj sinin siganin nej nîman, ni Ma'an huin sa nikaj sun riñan daran' nej síchij presidente nikaj sun riñan hio'óo. Ni Ma'an huin sa 'i ruhuâ ni'in nê', ni Ma'an huin sa gi'hiaj ganaruhui si-gakin' nê' ngà tun, ⁶ ni gi'hia si gahuin' rey ni gahuin' rej guendâ Ma'an Ña'anj, huin Rej Ma'an; ni huej huin

sa nìko, nì sa nìkaj sun riñan daran'anj da' gachîn 'ngo sientu hio'o nì da' gachîn 'ngo sientu hio'o. Nì huê danj huin rû'huaj.

⁷ Nì riñan nej nnga ga'na' Ma'an Jesús, nì gini'in daran' nej gui Ma'an, nì gini'in nej gui gi'hiaj giran' yi' Ma'an nì ùta gahuin ruhuâ ninj, nì huê danj nanj ùta gahuin ruhuâ daran' nej gui màn nìn' gachrà' ruhuâ yumiguì nga gini'in ninj Ma'an; nì ùta gudugue'e ninj nì gajuaj hia daran' ninj. Ga'hue nanj ánj. Nì huê danj huin rû'huaj.

⁸ “Ñùnj huin letra A nì huê huin letra Z sa sinin nì huê huin sa ganahuij”, Ma'an sa huin hiaj, nì Ma'an sa gahuin nì Ma'an sa ga'na', nì Ma'an sa nìkaj sun.

Ganin Ma'an Jesús nej sa gahuin riñan Juan

⁹ Ñùnj huin Juan nì huin dinin nej suj, nì dàj rûn' giran' sañun nej suj nì huê danj giran' sãñun, sanì guendâ guyumân ruhuaj ni'in Ma'an Jesús nì ga nùkuaj ruhuaj gi'hiaj Ma'an nì 'ngo gui nì gane nìgàn ñan ginikaj sun Ma'an, nì rayi'fì si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an nì rayi'fì Ma'an Jesucristo, nné riñan hio'ó nun danin nne ña'anj nì gu'na Patmos. ¹⁰ Sanì 'ngo gui gudungu huin nì ga'na' Ma'an Espiritu Santo riñanj; nì gunin ga'min nùkuaj sta'u 'ngo sa ga'min ne' rùkùj nì dàj rûn' nùkuaj ga'ñanj chrun â'ñanj an huê danj nùkuaj ga'min, ¹¹ nì gata:

—Ñùnj huin dàj rûn' gayi'fì sinin letra A nì huê huin ne' rùkù nìn'in dàj rûn' huin letra Z. Gachrun sò' riñan 'ngo librû sa gini'hiaj', nì gànning ga'an riñan nej chij yi'nin' nej dinint huin si-nùhui Ma'an Jesús màn riñan hio'ó Asia: Gà'nning sò' ga'an riñan nej dinint màn Efeso; riñan nej dinint màn Esmirna; riñan nej dinin màn Pérgamo; riñan nej dinint màn Tiatira; riñan nej dinint màn Sardis; riñan nej dinint màn Filadelfia; riñan nej dinint màn Laodisea.

¹² Nì nga gini'hiâ ahuin sa ga'min riñanj, nì nga gini'hiâ nì gini'in chij kandelero aga' oro, ¹³ nì danin nej chij kandelero, gini'in nikin' Ma'an Señor Jesús, nì nunj 'ngo atsij yè'è xi nì gininj atsij dânj nda yihiâ yi'ij nì yi'ñan 'ninj 'ngo nninj sinchu

huin aga' oro. ¹⁴ Nì daj rún' gatsì hua to matsij i nì daj rún' gatsì hua 'hue'e, huê danj gatsì hua duhuê ahui; nì rune ñanj hua daj rún' ganayumàn ña'aan; ¹⁵ nì daj rún' raan hua riñan aga' bronse nì daj rún' giran gi'hiaj guchrún ñan anun ña'aan huê danj giran gi'hiaj dakó Ma'an; nì daj rún' garin xi huaj 'ngo kin xi nì huê danj nda garin chre ga'min Ma'an. ¹⁶ Nì ra'a ne' huà'aj nìkìn' chij atì'i, nì ruhuâ du'hua gahui 'ngo spâda huà sîhià raà nì huà huà nguèj riñanj; nì daj rún' giran gi'hiaj du'huej gui nga ùta sà' girininj huê danj giran gi'hiaj riñanj.

¹⁷ Nì nga gini'ín daj hua Ma'an, nì daj rún' gi'hia si gà' 'ngo gahuí gi'hia nì ganatú yì'ij. Sanì gutaj ra'a ne' huà'aj yichrà, nì gata gunín:

—Sì guyu'huí' mánj; dadin' ñùnj huin sa siníin nì ñùnj huin sa 'na' ne' rùkù nìn'in; ¹⁸ gahuí sanì ganahuin nì'nàj, nì gane nìgànj nìn', nì huê danj huin rù'huaj nanj ánj. Nì nìkaj sùnj nì ga'hue gi'hia gahuí' nej guíi garan' ruhuâj nì huê danj nanj ga'hue gi'hia gànà'nìnj nej guíi gà' gachin' nej sij. ¹⁹ Gachrun nej sa gini'ín', nì gachrun nej sa huà hiaj, nì gachrun nej sa ga ne' rùkù nej nânj. ²⁰ Nej sa huà huí garan da'nga' ruhuâ' rayi'í nej chij atì' gini'ín' ra'á ne' huà'aj, nì sa huà huí rayi'í nej chij kantil huin aga' oro: Nej chij atì' gini'ín' dan huin chij nej ángel nìkìn' riñan nej chij yì'nìn' nej dinínt huin si-nùhuíj, nì huê danj nanj nej chij kantil gini'ín' dan huin nej chij yì'nìn' nej dinínt huin si-nùhuíj.

Nuguan ga'anj riñan nej dinínt nne ruhuâ yuman' snà'anj Efeso

2 'Gachrun sò' riñan sò' nìkaj ñu'unj riñan nej dinínt màn ruhuâ yuman' snà'anj Efeso: “Ma'an sa nìkaj chij atì'i ra'a ne' huà'aj, Ma'an sa aché siganínj nej chij aga' oro taj ña'aan gataj dānanj:

² Nì'ín rayi'í nej sa gi'hiâ', nì ùta ganahuij ruhuâ' gi'hiaj sun' nì huê danj nanj ùta nùkuaj ruhuâ'; nì nitaj si garan' ruhuâ' sa gi'hiaj nej sí kij huua, nì huê danj nanj garānj hue'

nej sí gataj si huin nej sô' apóstol nî gini'în' si sê danj huin nej sô', dadin' ganari' si huin nej sô' sí gidigañu'unj un; ³ nî giran' sañun', sanî ga nùkuaj ruhuâ', nî ùta ganahuij ruhuâ' gi'hiaj sun' rayi'î guendâ 'ì ruhuâ' ni'în' siyuguí sanî nun gininaj mánj. ⁴ Sanî nun garan' ruhuâj sa gi'hiâ', dadin' nitaj si 'ì ruhuâ' ni'în' ñùnj dàj rûn' ga 'ì ruhuâ' ni'în' ñùnj àsj sinîin mánj. ⁵ Gananon ruhuâ sò', dàj hue'ê gi'hiâ' nga gini'în' si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an, nî gànànikàj ruhuâ' rayi'î guendâ ganahuin nuhuí', nî gàyì'ì nî gi'hiâ' nej sa hue'ê gi'hiaj sinîin', dadin' sisî sî gayi'ì ñùn' gi'hiâ' nej sa hue'ê dânj, nî ráñanj gà'nàj riñan', nî ga'ne aga' oro tàj ña'an rikîj riñan' nî nadunaj ñan gitaa, nî si huà nun gànànikàj ruhuâ' rayi'î guendâ ganahuin nuhuí'. ⁶ Sanî a'ngô sa gi'hiâ' huin si gininj 'ì riñan' nej sa a'nan' gi'hiaj nej sô' nìkò' rukû sí gù'nàj Nicolás, nî hué danj nanj gininj 'ì nej sí nìkò' rukû Nicolás riñanj. ⁷ Nej guì tàj hiu'uj rakîj, nî gunîin ninj nej nuguan' gataj Ma'an Espiritu Santo riñan nej guì nìkò' rukû Ma'an Jesús. Nî nej guì gunùkuaj gi'hiaj ganon, nî gà'huij ya ninj nej chruj tsì' gahiu raà chrun gi'hiaj ga nì'nò', dadin' nìkîin' chrun dânj danîin yuman' ña'anj huin si'hiaj Ma'an Ña'anj an.”

Nuguan ga'anj riñan nej dinînt nne ruhuâ yuman' snà'ànj Esmirna

⁸ Gachrun sò' riñan sô' nìkaj ñu'unj riñan nej dinînt màn ruhuâ yuman' snà'ànj Esmirna: “Ma'an sa sinîin nî Ma'an sa gahuin ne' rùkù nîn'in, Nî Ma'an sa gahui' sanî gana'nîn siganînj nej nîman, nî hué Ma'an huin sa gataj dânanj: ⁹ Ni'ín rayi'î nej sa gi'hiâ', si gata rà'a nej sij sò', nî hué danj nanj giran' àko' (sanî huà yiru'hue'), nî ni'ín si ga'min kîj nej sí gataj si huin nej sô' judío riñan', sanî sê judío huin nej sô' mánj, dadin' huin nej sô' 'ngo yi'nin' nìkò' rukû Sichre. ¹⁰ Gà' si doj sînj sî guyu'huí' si giran' sañun' mánj. Hiaj gàyì'ì sa nàsà'a nî gachri da'aj nej suj dukuâ ga'a, guendâ gayaka da'nga'a ngà nej suj, nî gata rà'a nej sij chi' gui nej suj. Sanî ganikîin' ran' nej suj ngà si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an nda gui

gàhuì' nej suj, nì rìkij korona ginun raà nej suj nì gane nìgànj nej suj nanj ánj. ¹¹ Nej guì tày hiu'uj rakij, nì gunin ninj nej nuguan' gataj Ma'an Espiritu Santo riñan nej guì nìkò' rukú Ma'an Jesús. Nej guì gunùkuaj gananin, nì sị giran' sañun ninj daj rùn' giran' sañun a'ngò nej guì ga'anj nì'hià mánj.”

**Nuguan ga'anj riñan nej dinínt nne
ruhuâ yuman' snà'ànj Pérgamo**

¹² Gachrun sò' riñan sò' nìkaj ñu'unj riñan nej dinínt màn ruhuâ yuman' snà'ànj Pérgamo: “Ma'an sa nìkaj spàda raà sìhià chre huà huà huìj riñan nì dānanj gata: ¹³ Ni'ín rayi'í nej sa gi'hià', nì ni'ín daj hua ñan nnê', nì ni'ín si ruhuâ yuman' snà'ànj nnê' dan nì hiuj dan nne sichre nikaj sunj; dadin' nùnj huin si giran' sañun' sanì ganatâ' riñan nej sí dānj si nìkò' rukú, nì nun gudunaj si guyumân ruhuâ' si ni'ín' siyuguí mánj, nì ruhuâ yuman' snà'ànj dānj nne sichre nikaj sunj, nì nùnj huin si dagahui' nej sí dānj Antipas sò' ùta ga'min hue'ê rayi'í sanì gà' dānj nì nun gudunaj' guendâ guyumân ruhuâ' ni'ín' nùnj mánj. ¹⁴ Sanì nitaj si huà ruhuaj rayi'í doj nej sa a'nan' gi'hià': Dadin' ga'ninj mân nej sò' na'huej ruhuâ gudunaj nej nuguan' gidigân Balam, dadin' Balam huin sí naga'hui' chrej yì'i nì gataj sò' si duna'nga Balac si ya nej Israelita nej nihia gata' riñan nej ña'anj gi'hiaj ra'a nej sí nì huê danj nanj duna'nga sò' si gache sığichrà' nej Israelita. ¹⁵ Nì huê danj nanj ga'ninj' mân nej sò' guyumân ruhuâ ni'in nej nuguan' gidigân sò' gùnàj Nicolás, nì huà hia nì nitaj si gininj hue'ê nej sò' riñanj mánj. ¹⁶ Huê danj nì, nànikaj ruhuâ' rayi'í nej nānj; dadin' si sị gananikaj ra'ñanj ruhuâ, nì rā'ñanj gà'naj riñan', nì ngà nuguan' gahui' ruhuâ du'huá nì rìkij kastigu riñan' ngà riñan nej guì dagahuin nuguan' gidigân Nicolás. ¹⁷ Nej guì tày hiu'uj rakij, nì gunin ninj nej nuguan' gataj Ma'an Espiritu Santo riñan nej guì nìkò' rukú Ma'an Jesús. Nej guì gunùkuaj gi'hiaj ganān, nì gà'huìj ya ninj rachrún maná 'nīnj huì, nì huê danj nanj gà'huìj 'ngò hiěj gatsì lij ra'a ninj, nì riñan hiěj dānj

gachrûnj siyugui ninj sa nàkàa, nì gà' si 'ngo nej guìi nun ni'in sa nnùn riñan hiěj dânj man 'ngo rìn Ma'an sa ganahuin ra'a ninj huin sa ni'in nanj ánj.”

**Nuguan ga'anj riñan nej dinînt nne
ruhuâ yuman' snà'ànj Tiatira**

¹⁸ 'Gachrûn sò' riñan sô' nìkaj ñu'unj riñan nej dinînt mán ruhuâ yuman' snà'ànj Tiatira: “Nì rune ñan Ma'an Da'ní Ma'an Ña'anj an hua dàj rûn' ganayumàn ña'aan, nì dàj rûn' giran aga' bronse huê danj giran dakó Ma'an, nì gata dânanj: ¹⁹ Nì'ín rayi'î nej sa gi'hiâ, nì ni'ín si 'lì ruhuâ' ni'ín' ñùnj, nì ni'ín si guyumân ruhuâ' ni'ín' ñùnj, nì ni'ín si gunânj gîtsî' riñan a'ngô nej duguî', nì ni'ín si nùkuaj hua ruhuâ', nì ni'ín si dânanj gi'hiaj sun' doj hiáj gà' da' nga gayi'ì sin'in' gini'în' ñùnj. ²⁰ Sanì nitaj si huâ ruhuâj rayi'î doj nej sa a'nan' gi'hiâ': Dadin' ga'ñnj' gi'hiaj nej sij dàj rûn' gi'hiaj siyànà gù'nâj Jezabel, siyànà gataj si huin sa ganata' dàj gahuin nì gidiganj nì nìkà mãnan dàj gidigañu'un nej guìi gunânj gîtsi riñanj, nì gata si ga'hue gache sîgîchrà' ninj, nì ga'hue ya ninj sa guta' nej sô' riñan nej ña'anj gidigañu'unj. ²¹ Nì ga'huí diú riñanj si gànànikàj ruhuaj rayi'î nej sa gi'hia, sanì na'hue gànànikàj ruhuaj dadin' huâ nanj dagahuin gej riñan nej ña'anj gidigañu'unj. ²² Hiaj nì gi'hia si ùta ga'nanj gînga riñan si-na, nì sisi sî ganànikàj ruhuâ nej guìi dagahuin sa gidiganj nì gi'hia si ùta giran' sañun ninj. ²³ Nì gi'hia si ga'nan' nej guìi nun dagahuin sa gatâ nì ne' rùkù nì gahuì' ninj gi'hia, huê danj nì gini'in daran' nej guìi nìkò' rukú si ñùnj huin sa naru'hue riñan ninj dàj nanj hua ma'an sa gi'hiaj ninj. ²⁴ Sanì nej suj nì a'ngô nej dinînt mán ruhuâ yuman' snà'ànj Tiatira nì si nitaj si dagahuin nej suj nuguan' gidigân Jezabel, nì si nun giriñun ruhuâ nej suj gîni'in nej suj sa huâ huì nîn' ruhuâ ni'in sichre. Nì nitaj a'ngô sun gàn'ñnj riñan nej suj gà' mánj. Man sa gata huin nej nânj; ²⁵ nì dugumîn nej suj sa guyumân ruhuâ nej suj, nda gui gà'nâj. ²⁶ Nì guìi gunùkuaj gachîn riñan nej sa chî' huâa nì dagahuin ninj riñan daran' sun ga'nín riñan

ninj nda a'ngô rîn gui gane ninj riñan hio'ó nânj, nî gi'hia si ginikaj sun ninj riñan nej país màn ruhuâ yumiguì, ²⁷ dâj rûn' ginikaj sunj nî huê danj ginikaj sun ninj nî garan sun ninj ni'f aga'a nga ginikaj sun ninj riñan nej guì, nî duguachran' ninj nej guì na'huej dagahuin nî dâj rûn' giyichra' 'ngo ruj gi'hiaj sí gi'hiaj ruj huê danj giran' nej guì dânj; ²⁸ nî gà'huìj atì' gisíj ruhuâ si'nîñ' man ra'a ninj. ²⁹ Nej guì tâj hiu'uj rakîj, nî gunîñ ninj nej nuguan' gataj Ma'an Espíritu Santo riñan nej guì nîkò' rukû Ma'an Jesús."

Nuguan ga'anj riñan nej dinînt nne ruhuâ yuman' snà'ànj Sardis

3 'Gachrun sò' riñan sò' nîkaj ñu'unj riñan nej dinînt màn ruhuâ yuman' snà'ànj Sardis: "Ma'an sa nîkaj chij si-espíritu Ma'an Ña'anj an nî Ma'an sa nîkaj chij atì'i gataj dânanj: Ni'ín rayi'f nej sa gi'hiâ', dadin' gataj si huâ nî'nà sanj gahu' nanj ánj. ² Dugumîn hue'ê sò' ma'an', nî nagì'hiaj nîka' a'ngô nej sa huâ hue'ê gi'hiâ' dadin' sisi sî dugu'nîñ' nagì'hiaj nîka' nej sa huâ hue'ê gi'hiâ' nî gà' 'ngo girè' nîñ'; dadin' ni'ín si nitaj si huâ nîka sa gi'hiâ' riñan Ma'an Ña'anj an mánj. ³ Ganunun ruhuâ sò', ahuin sa ganahuin ra'â' nî ahuin sa gunîñ'; nî dugumîn nej sa huâ hue'ê doj gi'hiâ' nî nânîkâj ruhuâ' rayi'f nej sa a'nan' gi'hiâ'. Dadin' si nitaj si dugumîn' ma'an, nî gà'nâj riñan' dâj rûn' ga'na' sí tuu, nî sî gini'f'n' dâj orâ gà'nâj riñan' mánj. ⁴ Sanî màn doj nej guì nîkò' rukú ruhuâ yuman' snà'ànj Sardis gi'hiâ' nî nitaj si gi'hiaj ninj gakîñ'in riñânj; nî nîkaj dugui' ninj ngâj dadin' dagahuin hue'ê ninj riñânj nî nun gachej gi'hiaj ninj mánj, nî dâj rûn' hua guì nun atsîj gâtsîi huê danj nitaj si huâ gakîñ'in riñan ninj mánj. ⁵ Nî guì gunûkuaj gi'hiaj ganun nî gà'huìj atsîj gâtsîi ginun ninj; nî sî nadurè'ê siyugui ninj riñan librû tâj siyugui nej guì gà' giri' nî'hiaj gane nîgânj, nî huê danj nanj gânatâj si ni'ín siyugui ninj riñan Ma'an Rê nî huê danj nanj gânatâj si ni'ín siyugui ninj riñan nej ángel nanj ánj. ⁶ Nej guì

tàj hiu'uj rakij, ni gunin ninj nej nuguan' gataj Ma'an Espiritu Santo riñan nej guii nikò' rukû Ma'an Jesús."

**Nuguan ga'anj riñan nej dinînt nne
ruhuâ yuman' snà'ànj Filadelfia**

⁷Gachrun sò' riñan sô' nîkaj ñu'unj riñan nej dinînt màn ruhuâ yuman' snà'ànj Filadelfia: "Huê dânanj taj Ma'an Ña'anj an gè sta'uu, Ma'an sa yàngà'a, Ma'an sa nîkaj si-yabe rey David, Ma'an sa gana'nînj rahue'e ni nitaj gà' si 'ngo gunûkuaj ganarán, ni ganaran riñan rahue'e ni nitaj gà' si 'ngo gunûkuaj gana'nînj: ⁸ Ni'ín rayi'î daran' nej sa gi'hiâ', hiaj ni ganînj 'ngo rahue' huâ nî'nînj riñan' ni gà' si 'ngo guii si ga'hue ganarán; dadin' nùnj huin si doj sînj guesâ hua riñan', sanî dagahuîn' si-nùguàn'ànj, ni nun gudunâj sun ga'nîñ riñan' mánj. ⁹ Hiaj ni gi'hia, si nej sí taj si huin nej sô' judío sanî sê judío huin nej sô' dadin' gahuin nej sô' yi'nin' nikò' rukû sichre; dadin' man si gidigañu'unj nej sô'; ni gi'hiâ si ga'na' nej sij ni ganikîn' rúdàkòj nej sij riñan', ni ganakaj guendâ nej sij si 'i ruhuâj ni'ín sò'. ¹⁰ Rayi'î guendâ ga nùkuaj ruhuâ' ni dagahuîn' nuguan' guchruj sùnj riñan', ni rayi'î dan ni dugumînj sò' orâ nga gayaka sichre da'nga'a ngà daran' nej guii màn nîn' gàchrà' ruhuâ yumiguii, ni garan huej daran' nej guii màn nîn' gàchrà' riñan hio'óo ni ginî'ín ahuin nej guii ginûn ñan ñùnj. ¹¹ Hiaj ni râ'ñanj gà'nàj, ni dugumîn' ma'an' ni si gudunâj guendâ guyumân ruhuâ' ni'ín' ñùnj, da'nga ni si ganakaj a'ngô nej sij si-korona mánj. ¹² Ni sí gunûkuaj, ni gi'hiâ si gahuin sô' chran kastiyu nîkîn' gata hue' huin si-nùhuì Ma'an Ña'anj an, ni nitaj àmàn huaj gahui sí dânj hiuj dânj; ni gàchrùnj siyugui Ma'ân Da'ân riñan sô', ni huê danj nanj gàchrùnj riñan sô' siyugui yuman' snà'ànj huin si-hiaj Ma'an Da'ân ni gù'nàj yuman' snà'ànj dânj Jerusalén huin sa nàkàa, ni yuman' snà'ànj dânj nikò' gininj ga'na' yàtà'a ni huin si'hiaj Ma'an Da'ân, ni huê danj nanj gàchrùnj riñan nej sô' siyugui sa nàkàa. ¹³ Nej guii tàj hiu'uj rakij, ni gunin ninj nej nuguan' gataj Ma'an Espiritu Santo riñan nej guii nikò' rukû Ma'an Jesús."

**Nuguan ga'anj riñan nej dinînt nne
ruhuâ yuman' snà'ànj Laodisea**

¹⁴ 'Gachrun sò' riñan sò' nìkaj ñu'unj riñan nej dinînt màn ruhuâ yuman' snà'ànj Laodisea: "Huê dânanj gataj Mạ'an sa gù'nàj. Huê dan huin rù'huaj, Mạ'an sa ganata' nuguan' yàngà' hĩa, Mạ'an sa yàngà'a hĩa, nị Mạ'an gi'hiaj rayi'f dan ga'hue gi'hiaj Mạ'an Ña'anj an daran' nej sa màn gurugui' gini'hio, nị huê dânanj gata: ¹⁵ Ni'ín rayi'f daran' nej sa gi'hiâ', nị nitaj si huîn' sa nuhuij nị nitaj si huîn' sa ña'an. Dùgùnàj huaj si gahuîn' sa nuhuij nej si gahuîn' sa ña'an. ¹⁶ Sanj guendâ huîn' sa gĩn, nị nitaj si huîn' sa nuhuij nị nitaj si huîn' sa ña'an, nị gùchràn sò' nị gahui' ruhuâ du'huá. ¹⁷ Dadin' sò' taj: Nị yiru'huee huîn, nị ùta hua yiru'huej, nị nitaj nùnj huin sa gachin riñanj; sanj nun ni'ín' si huîn' gàniki chre, nị huîn' 'ngo sí gachín karida, nị àko ran', nị duchri huîn', nị nněj daj chre dan hua'. ¹⁸ Hiaj nị nàrikj chrej e riñan' nị dùgùnàj huaj si giran' aga' oro sà' hĩa sa hiaj gachin riñan ña'aan riñanj, da'nga nị gahuin yiru'hue', nị giran' riñanj atsij gatsi ginun', da'nga nị sị gurugui' si hua nnè' dadin' nà'aj huaj; nị gà'něj' ruhuâ rune ñan' gono'ô gù'nàj kolirio, da'nga nị gini'in hue'ê'. ¹⁹ Nị dugin gè'lj nị ga'huí kastigu riñan daran' nej guì 'i ruhuâj; nị dugu'nin' nị dagahuîn', nị nànikàj ruhuâ rayi'f nej gakĩn' gi'hiâ'. ²⁰ Hiaj nị nìkěj riñan rahue'e nị gakĩn; nị si hua 'ngo guì gunin ga'minj nị na'nin ninj riñan rahue'e, nị ga'hue gètù ruhuâ mạ'an nimân ninj, nị yàj ngà ninj, nị huê danj nanj ya ninj ngàj. ²¹ Nị guì gunùkuaj nị gà'huìj gane ninj ñan gané ginikaj sùnj, daj rùn' gunùkua gi'hiaj gananj nị rayi'f dan nị ga'anj gané ñan nne Mạ'an Rê nikaj sunj. ²² Nej guì tày hiu'uj rakj, nị gunin ninj nej nuguan' gataj Mạ'an Espiritu Santo riñan nej guì nikò' rukù Mạ'an Jesús."

Nnùn ña'anj nej ángel màn yàtà'a Mạ'an Jesús

4 Ne' rùkù nânj gini'hia nị gini'ín, si hua nì'něj riñan 'ngo rahue'e nda yàtà'a; nị sa gunin sìnin nìn'inj huin,

nì gahuin dàj rûn' nùkuaj ga'nânj chrun â'nânj an, nì ga'min ngàj, nì gata gunîn:

—Gahui ga'na' ne' dânanj, nì gidigân nej sa gahuin ne' rùkù nej nânj nanj ánj.

² Nì nda nanè chre nì gidigân Ma'an Espíritu Santo ñunj, nì gini'ín nìkîn' 'ngo chrun yíla nda yàtà'a, nì riñan chrun yíla dânj nne 'ngo sa nne. ³ Nì Ma'an sa nne hiuj dânj hua dàj rûn' hua hiěj gù'nàj jaspe ngà hiěj kornalina; nì ganikàj rukú chrun yilâ dânj nìkîn' 'ngo yukuá gu'luj, nì dàj rûn' hua hiěj gù'nàj esmeralda hua yukuá gu'luj. ⁴ Nì ganikàj rukú chrun yilâ nìko dânj nìkîn' a'ngô kô ga'anj chrun yíla, nì riñan nej chrun yíla dânj nne kô ga'anj nej síchij achij i, nì nun nej sô' atsij gâtsii, nì nun ahui nej sô' korona huin aga' oro. ⁵ Nì ñan nìkîn' chrun yilâ dânj gahui sinàn du'hui, nì huê danj nanj gaguâj du'hui nì gunín ga'min guiì hiuj dânj, nì ne' riñan ñan nìkîn' chrun yilâ dânj nìkîn' chij chrun tàj ña'an gudugùun, nì nej chij chrun ña'an nânj huin nej chij si-espíritu Ma'an Ña'anj an. ⁶ Nì ne' riñan ñan nìkîn' chrun yilâ dânj nun nne ña'anj nì nda akà chre hua riñanj nì dàj rûn' akà hua riñan biriu huaj.

Nì nìchrùn' ganikàj rukú chrun yilâ dânj nìkîn' ga'anj nej sa huà nì'nà'a nì ùta gà'ì rune ñan nej sa huà nì'nà' dânj hua, nì manj ne' riñan nì ganikàj ne' rukú nej sa huà nì'nà' dânj. ⁷ Nì dàj rûn' hua sig'e'ej e hua sa sinîn in; nì dàj rûn' hua rô hua sa huìj i; nì dàj rûn' hua síi hua sa huà'nin; nì dàj rûn' hua yataa nga nun yô' riñan nanèe hua sa ga'anj. ⁸ Nì nnùn huàtàn' sigàchi da' go'ngo nej ga'anj nej sa huà nì'nà' dânj, nì nnùn gà'ì rune ñan ninj ne' ye'e ngà ne' rùhuà ninj, nì ne' gui ngà ne' ñàn'an nì nitaj àmàn giyichin' ruhuâ nej sa huà nì'nà' dânj guendâ gataj ninj:

Sa gèe, sa gèe, sa gèe,

huin Ma'an Señor gi'hiaj daran'anj,

sa gahuin, nì sa huin hiàj, nì sa ga'na'a.

⁹ Nì daran' diù nì ga'min hue'ê nì nagi'hiaj nìko nì ga'hui' nej sa huà nì'nà' dânj si guruhuâ Ma'an sa nne riñan chrun yilâ, ¹⁰ nì huê danj nanj ganikîn' rúdàkòj nej kô ga'anj nej

síchij achij dânj riñan Ma'an sa nne riñan chrun yilâ, nî ginûn ña'anj nej sô' riñan Ma'an sa nne ni'nà' daran' diû, nî guduguêj nej sô' si-korona nej sô' ne' ñan ñan nîkîñ' chrun yilâ nne Ma'an sa nne hiuj dânj, nî gataj nej sô':

¹¹ Señor, hua ñiñan si ginikaj sun Ma'ân rè' riñan nej ñûnj nî hua ñiñan si ga'min hue'ê nej ñûnj nî ginikaj chrej nej ñûnj riñan Ma'ân rè',

dadin' Ma'ân rè' huin sa gi'hiaj daran'anj, nî Ma'ân rè' garan' ruhuâ rayi'î dan gahuin daran' nej sa màn gini'hio',

nî Ma'ân rè' garan' ruhuâ rayi'î dan nîn' hua daran'anj.

Librû nî Matsij hua lij

5 Nî gini'ín si 'nînj ra'a ne' huà' Ma'an sa nne riñan chrun yilâ dânj 'ngo librû nî màn letra ne' ye'e nî màn letra ne' rùhuà' librû dânj, nî 'nînj si-da'nga chij seyu riñan librû dânj. ² Nî gini'ín 'ngo ángel nî ùta niko nikaj sunj ga'min nî gata:

—Ahuin si giri' ni'hiaj gùchrà' nî gana'nîñ riñan seyu nânj rà'aj.

³ Sanj gà' yàtà'a nî gà' riñan hio'óo nî gà' riki hio'óo nî nitaj sa ga'na'nîñ nî gini'hiaj riñan librû dânj. ⁴ Nî ùta dugue'é, dadin' nitaj gà' si 'ngo sí giri' ni'hiaj gana'nîñ nî gahia nî gini'hiaj riñan librû nânj. ⁵ Nî gataj 'ngo nej síchij achij dânj gunín:

—Nî sî dugue'ê' mánj. Dadin' 'ngo nej da'nin si'nîñ David sô' dugù'nàj nej sij sige'ej nîkîñ' riñan estado Judea, nî sô' gunùkuaj gùtù seyu nî gana'nîñ sô' riñan librû.

⁶ Gini'hiâ, nî gini'ín si da'aj ñan nîkîñ' chrun yilâ nî ñan nîkîñ' ga'anj nej sa hua ni'nà' dânj nî ñan màn nej kô ga'anj síchij achij i, nîkîñ' 'ngo sô' hua dàj rûn' hua Matsij hua lij nî dàj rûn' hua 'ngo yuku gahui'i, nî nnùn chij sikú xuj, nî nnùn chij rune ñan xuj, nî nej nânj huin nej chij si-espíritu Ma'an Ña'anj an nej sa ga'anj nîn' gà'chrà' riñan hio'óo. ⁷ Nî ga'an nî

gida'a librû 'nĭnj ra'a ne' huà' Ma'an sa nne riñan chrun yĭla nĭkĭn' hiuj dânj. ⁸ Nĭ nga gisĭj gida'a librû, nĭ nej ga'anj sa hua nĭ'nà' dânj nĭ nej kô ga'anj nej síchĭj achij dânj nĭ ganikĭn' rúdàkòj nej sô' riñan Ma'an sa hua dàj rún' hua Matsĭj ĭj; nĭ nikaj daran' nej sô' arpa, nĭ 'nĭnj ra'a nej sô' kopa nĭ ruhuâ kopa dânj nĭ nda nĭchra chre mân sikíi nĭ nej sikí dânj huin nej nuguan' gachín nĭ'hiaj nej sij nitaj si gi'hiaj gakĭn'in; ⁹ nĭ gachrá nej sij 'ngô chra' nàkàa, nĭ gataj nej sij:

Hua niñan si ganahuin rà'a Ma'an rè' librû nĭ gùchrà'
Ma'an rè' nej sey;

dadin' huê Ma'ân rè' huin sa gahui', nĭ ngà tun Ma'an rè'
girânj rè' nej ñûnj guendâ gahuin nej ñûnj da'ní Ma'an
Ña'anj an,

daran' nej dùguì' nej guìi nĭ daran' nej nânj màn ruhuâ
yumiguìi nĭ daran' nej yuman' màn ruhuâ yumiguìi nĭ
daran' nej país;

¹⁰ nĭ gi'hiá rè' si gahuin nej ñûnj rey nĭ rej,
nĭ gi'hiá rè' si gĭnikaj sun nej ñûnj riñan hio'óo.

¹¹ Nĭ gini'hia nĭ gunĭn ga'min ùta gà'ì millón nej ángel,
ganikàj ne' rùkù ñan nĭkĭn' chrun yĭla nne Ma'an Ña'anj an, nĭ
ñan màn nej sa hua nĭ'nà' dânj, nĭ ñan màn nej kô ga'anj nej
síchĭj achij i; ¹² nĭ ùta nùkuaj ga'min nej ángel nĭ gataj ninj:

Hua niñan si ganakaj sun Ma'an Jesús
dadin' gà' gahuij nĭ ùta nĭko ga sa ganahuin rà'a,
nĭ huin sa chrun nĭn' ruhuâ, nĭ huin dàj rún' huin hiěj yìngà
xi,

huê danj nĭ gĭnikaj chre' riñanj, nĭ ga'min hue'ê' yi'ij nĭ
gachrô' chra'a riñan Ma'an.

¹³ Nĭ gunĭn ga'min daran' nej sa gi'hiaj Ma'an Ña'anj an, nej
sa màn yàtà'a, nej sa màn riñan hio'óo, nej sa màn riki hio'óo,
nĭ nej sa màn ruhuâ nne ña'anj nĭ gataj ninj:

Nĭ gachrô' chra'a, nĭ gĭnikaj chre', nĭ ga'min hue'ê',
nĭ gi'hiô' si gĭnikaj sun Ma'an Jesús dadin' gà' gahuij,
sanĭ nne nigànj chre nanj ánj.

¹⁴ Nĭ gataj nej ga'anj sa hua nĭ'nà' dânj:

—Huê danj huin rû'huaj nanj ánj.

Ni ganikin' rúdàkòj nej kò gá'anj nej síchìj achij dânj ni ginûn ñà'anj nej sô' riñan Mâ'an Ña'anj an ni riñan Mâ'an sa nne nìgànj daran' diû.

Nej chij seyu

6 Ni gini'ín nga gutù Mâ'an Jesús 'ngò seyu sinîin, ni gunín ga'min 'ngò nej gá'anj nej sa huà nì'nà' dânj ni dàj rûn' nùkuaj gaguâj du'hui huê danj nùkuaj ga'min ninj ni gataj ninj:

—Guhua' ni gini'hiaj râj.

² Ni gini'hiâ, ni gini'ín 'ngò guahiû gâtsii; ni tàj 'ngò sí yichrá yô' ni nînj ra'a sô' 'ngò chrun stune'e; ni ganahuin ra'a sô' 'ngò korona guendâ ginun ahui sô', ni gahui sô' ga'anj sô' guendâ gi'hiaj ganan sô'.

³ Ni nga gutuj seyu huìj i, ni gunín ga'min sa nì'nà' huin sa huìj i ni gata:

—Guhua' ni gini'hiaj râj.

⁴ Ni gahui ngò guahiû huì'i; ni tàj 'ngò sí yichrá yô' ni ganahuin ra'a sí dânj suun guendâ ga'ne sô' si gá nìn riñan hio'óo, ni gi'hiaj sô' si dagahui' 'ngò ni a'ngô nej guiì dugui' ninj; ni ganahuin ra'a sô' 'ngò spâda nìko xi.

⁵ Ni nga gutuj seyu huà'nînj ìn, ni gunín ga'min sa huà'nînj ni gata:

—Guhua' ni gini'hiaj râj.

Ni gini'hiâ, ni gini'ín 'ngò guahiû maruu, ni tàj 'ngò sí yichrá yô' ni nînj 'ngò achru' dà'nga'a ra'a sô'. ⁶ Ni gunín ga'min 'ngò sa ga'min siganînj nej gá'anj sa huà nì'nà' dânj, ni gata:

—Gá' du'hue 'ngò kilu arru, dàj rûn' gi'hiaj ganun' 'ngò gui, ni gá du'hue huà'nînj kilu sebada, dàj rûn' gi'hiaj ganun' 'ngò gui; sanì sî gi'hiaj yì'l' gasíti ngà nne bino mánj.

⁷ Ni nga gutuj seyu gá'anj, ni gunín ga'min sa nì'nà' huin sa gá'anj dânj ni gata:

—Guhua' nì gini'hiaj râj.

⁸ Gini'hiâ, nì gini'ín 'ngò guahiû mahiaj a, nì sí tàj yichrá guahiû dânj gù'nàj sí dagahui'i. Nì rukû nânj nikò' sí nìkaj sun riñan nej guì gâ' gahui'i, nì giri' nì'hiaj sí dagahui'i ginikaj sun sô' riñan nda da'aj sa ànèj hio'óo, nì dagahui' sô' ngà spâda nej guì, nì huê danj nanj gi'hiaj sô' si gâhuì' nej guì gi'hiaj yi'naa, nì útâ gahui' nej guì gi'hiaj yi'ii, nì huê danj nanj gahui' nej guì gi'hiaj nej yuku hue màn riñan hio'óo.

⁹ Nì nga gutuj seyu ùn'ùn'un, nì gini'ín mân útâ gà'i ma'an nimân nej guì ganikîn' ran, yi'î si-na ña'anj an, dadin' gahui' ninj rayi'î si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an, nì dagahuin hue'ê ninj riñan Ma'an Ña'anj an ¹⁰ Nì útâ gachín nì'hiaj ninj nì gataj ninj:

—Señor, Ña'anj an yàngà'a huin Ma'ân rè', nì nda àmàn nagì'hiaj Ma'ân rè' guendâ nì gi'hiaj Ma'an rè' kastigu nej guì gi'hiaj gahui' nej dinín nej ñûnj nìn' gâchrà' riñan hio'óo rà'aj.

¹¹ Nì ganahuin ra'a nej sô' atsîj gâtsi ginun nej sô', nì gunîn sun nej sô' si ganaran ruhuâ nej sô' doj diû, nda gîsîj número da'huì gâhuì' a'ngô nej dinín nej sô' dàj rûn' gahui' nej sô'.

¹² Nì gini'hia nga gutuj seyu huâtàn'anj, nì gayi'ij nì ga'huij 'ngò ñûn nùkuaj xi; nì nda maru chre gahuin riñan gui gi'hiaj hio'óo hiaj nì huaj dàj rûn' hua maru riñan atsîj riñanj niñanj xi, nì dàj rûn' hua mare tun huê danj ganahuin mare riñan ahuii; ¹³ nì gininj nej ati' màn yàtà'a riñan hio'óo, dàj rûn' gininj chruj îgu riñan hio'óo nga nnunj raq chrun îgu gi'hiaj nanèe. ¹⁴ Nì ganarè' yàtà'a dàj rûn' narumin nej sij 'ngò ñanj; nì ganadunâ ñan nìkîn' daran' nej kij i nì ganaduna ñan nìkîn' daran' nej hio'óo nun ruhuâ nnee. ¹⁵ Nì giyi'ij huì daran' nej rey nìkaj sun riñan hio'óo, nì daran nej sí nìkaj sun niko, nej sí yiru'huee, nej kapitán nìkaj ñu'unj riñan nej stâdu, nej sí yiru'hue niko xi, nej guì huin musu, nì daran' nej guì nàsìnùn un, nì ga'anj gîyì'ij huì ninj ruhuâ nej huej màn riki kij i; ¹⁶ nì gataj ninj gunîn nej kij i ngà nej huej e:

—Gîninj nej suj yichrá nej ñûnj, nì gîyì'ij huì nej ñûnj riñan Ma'an sa nne riñan chrun yîla niko, dadin' útâ gina'an ruhuâ Ma'an ni'in nej ñûnj nì huê Ma'an huin sa gù'nàj Matsîj i nanj

ánj; ¹⁷ dadin' gà' guyumân gui nîko xi gîran' sañun nej guiî gi'hiaj Ma'an Na'anj an; nî ahuin guiî gùnùkuaj gachîn riñan sañun dânj rà'aj.

'Ngo sientu tá huìj xia ga'anj mîn nej Israelita

7 Ne' rùkù nej nânj nî gini'ín nikin' ga'anj ángel ni'hiaj ninj riñan hio'óo nî 'ngoj nikin' gini'hiaj ne' yìchràj a, a'ngôj nikin' gini'hiaj ne' rîki, a'ngôj nikin' gini'hiaj ne' gisîj gui nî a'ngôj nikin' gini'hiaj ne' gatûj gui, nî nîkin' ninj guendâ garan' ñu'unj ninj sisi sî gachîn nanèe riñan hio'óo, nî sî ga'hui' gà' si doj nanèe riñan hio'óo, nî sî ga'huij riñan nne ña'anj, nî sî ga'hui' gà' si doj sînj riñan nej chrun. ² Nî gini'ín ga'na' a'ngô ángel ne' gisîj gui, nî nika si-seyu Ma'an Na'anj huà nì'nà'a; nî ùta nùkuaj gagua riñan nej ga'anj ángel ganakaj sun guendâ gi'hiaj yì'ì ninj riñan hio'óo ngà nne ña'anj, nî gata:

³—Sî gi'hiaj yì'ì nej suj hio'óo, nî nne ña'anj nî gà' si gi'hiaj yì'ì nej suj nej chrun mánj, nda gisîj gachrîj nej ñûnj da'nga'a hio nej guiî huin si-musû Ma'an Da'anj nej ñûnj.

⁴ Nî gunín si giyi'ij da'nga'a: 'Ngo sientu tá huìj xia ga'anj mîn nej guiî mán siganînj nej yùhuìj yi'nin' huin nej dùguì' Israelita. ⁵ Yi'nin' nej dùguì' Judá, huin yùhuìj mîn giyi'ij da'nga'a. Yi'nin' nej dùguì' Rubén, huin yùhuìj mîn giyi'ij da'nga'a. Yi'nin' nej dùguì' Gad, huin yùhuìj mîn giyi'ij da'nga'a. ⁶ Yi'nin' nej dùguì' Aser, huin yùhuìj mîn giyi'ij da'nga'a. Yi'nin' nej dùguì' Neftalí, huin yùhuìj mîn gayi'ij da'nga'a. Yi'nin' nej dùguì' Manasés, huin yùhuìj mîn giyi'ij da'nga'a. ⁷ Yi'nin' nej dùguì' Simeón, huin yùhuìj mîn giyi'ij da'nga'a. Yi'nin' nej dùguì' Leví, huin yùhuìj mîn giyi'ij da'nga'a. Yi'nin' nej dùguì' Isacar, huin yùhuìj mîn giyi'ij da'nga'a. ⁸ Yi'nin' nej dùguì' Zabulón, huin yùhuìj mîn giyi'ij da'nga'a. Yi'nin' nej dùguì' José, huin yùhuìj mîn giyi'ij da'nga'a. Yi'nin' nej dùguì' Benjamín, huin yùhuìj mîn giyi'ij da'nga'a.

Guiì rìgì nun atsìj gàtsiì

⁹ Ne' rùkù nânj gini'hia, nì gini'ín mân nìko xi nej guiì rìgì, mân daran' nej país, daran' nej yi'nîn'in, daran' nej yuman'an, daran' nej nânj a'min nej guiì màn ruhuâ yumiguiì, nì gà' si' 'ngo nej guiì na'hue gùnùkuaj gahia nej guiì nânj, nì màn ninj ne' riñan ñan nìkìn' chrun yilâ nne Ma'an Ña'anj an ngà Ma'an Jesús, nì nun daran' ninj atsìj gàtsiì, nì 'nînj 'ngo ñun ra'a ninj; ¹⁰ nì gaguâj nùkuaj sta'u ninj, nì gataj ninj:

Ma'an Ña'anj nne riñan chrun yîla,
nì Ma'an huin sa gi'hiaj ganān nê',
ngà Ma'an Jesús.

¹¹ Nì nda ganikàj chre ne' rùkù ñan nne Ma'an Ña'anj an ngà ñan màn nej síchij achij i nì nej ga'anj sa hua nì'nà' dânj nìkìn' gahia nej ángel; nì ganikìn' rúdàkòj daran' nej sij nì gà' 'ngo ganûn hio nej sij riñan hio'óo nì ginûn ña'anj nej sij Ma'an Ña'anj an, ¹² nì gataj nej sij:

Huê danj huaj. Nì ga'min hue'ê nê', nì nagi'hiaj nìko nê'
Ma'an,
dadin' Ma'an huin sa ni'in nîn' ruhuâ, nì ga'min hue'ê'
rayi'f sunuj ganahuin ro'ò' gi'hiaj Ma'an,
nì ginikaj chrej' riñanj, dadin' Ma'an huin sa gunùkuaj
gi'hiaj ganān riñan daran'anj,
nì Ma'an huin sa nìkaj sun, nì daran' nej nânj huin sa
ganāhuin ra'a Ma'an Da'anj nê',
nìgànj nîn'. Nì huê danj huin rû'huaj.

¹³ Hiô' nì gachín na'anj 'ngo nej síchij achij dânj ñùnj nì gataj sô':

—Ahuin sí huin nej sí nun atsìj gàtsi nânj nì dānè' ga'na' nej sô' rà'aj.

¹⁴ Hiô' nì gatâ:

—Sò' huin sa ni'in nanj Señor.

Hiô' nì gataj sij gunín:

—Nej sô' nânj gahui siganînj sañun nìko xi ga riñan hio'óo, nì dagahuin nej sij daran' nuguan' giyi'nîn' sun riñan nej sij, nì ngà tun Ma'an Jesús ganaruhui daran' si-gākìn nej sij. ¹⁵ Nì

rayi'î dan nî ga'hue nikîn' nej sij ne' riñan ñan nne Ma'an Ña'anj an, nî unânj gîtsi nej sij riñan Ma'an Ña'anj an ne' gui ngà ne' ñàn'an ruhuâ si-nùhuì Ma'an; nî dugumîn Ma'an nej sij. ¹⁶ Nî sî ganachinj yi'naa riki nej sij nî sî ganakô nej sij nnee, huê danj nanj nitaj àmàn gaka nej sij gi'hiaj gui nî nitaj àmàn gaka nej sij gi'hiaj nân gà' mánj; ¹⁷ dadin' nne Ma'an Jesús ñan nne Ma'an Ña'anj an nî huej huin sa dugumîn nej sij nî huej huin si-pastor nej sij, nî huê Ma'an huin ginikaj ga'anj nej sij ñan nun nne gi'hiaj ga nî'nà' nej sij; nî huê danj nanj dunakò Ma'an Ña'anj an daran' nne gañanj riñan nej sij ngà dugue'e nej sij nanj ánj.

Seyu chij i ngà aga' duguaka sikíi

8 Nga gutuj seyu chij i, nî dín chre gahuin yàtà'a da'nga' 'ngo si da'aj ora. ² Nî gini'ín nikîn' gahia chij ángel riñan Ma'an Ña'anj an; nî ganahuin ra'a ninj chrun a'ñànj an. ³ Hiô' nî ga'na' a'ngô ángel nî ganikinj ñan nikîn' nna huin aga' oro, nî 'nînj ra'a aga' duguaka sikíi nî mán daran' nej nuguan' gachín nî'hiaj nej dinînt ruhuâ aga' dânj nî gachra nej sij úta nîko sikíi ruhuâ aga' dânj nî ga'anj duguaka sikíi dânj riñan nna huin aga' oro nikîn' riñan Ma'an Ña'anj an. ⁴ Huê danj nî gahui gatse'e ngà nuguan' gachín nî'hiaj nej dinînt ga'an riñan Ma'an Ña'anj an. ⁵ Nî gida'a ángel aga' duguaka sikíi, nî gida'a ña'an ane nun riñan nna aga' oro nikîn' riñan Ma'an Ña'anj an; nî dagamanj ña'an ane dânj riñan hio'óo, nî orâ nî gahui sinàn du'hui nî gaguâj du'hui, nî ga'min sa ga'min dânj, nî huê danj nanj ga'huij 'ngo ñûn nùkuaj xi.

Nej chrun â'ñànj an

⁶ Nî gayi'î nej chij ángel nikaj chrun â'ñànj an nî ga'ñânj ninj.

⁷ Huê danj nî ga'ñânj ángel sinîin, nî gaman' gumàn ataán, ña'aan nî tun, nî gaka da'aj hio'óo; nî gachin doj riñan da'aj sa da'aj a gaka nej chrun nî gaka da'aj nej koj maree.

⁸ Nì ga'nânj ángel huìj i chrun â'nânj an, nì dàj rûn' hua 'ngò kij xi hua 'ngò sa anûn nã'aaan nì ginin ruhuâ nne nã'anj, nì gachîn riñan da'aj sa da'aj a nne nã'anj ganahuin tun. ⁹ Hiô' nì gachîn riñan da'aj sa da'aj a gahui' nej yuku màn ruhuâ nne nã'anj, nì huê danj nanj gachîn riñan da'aj sa da'aj a ganahuij nej barku girè'.

¹⁰ Nì ga'nânj ángel huà'nînj ìn chrun â'nânj an, nì gininj 'ngò atì' xi nì anûn nã'aaan man nì ginin ne' yàtà'a, nì gachîn da'aj sa da'aj a riñan nej kîn ginin, nì huê danj nanj ginin ñan ga'nga nnee. ¹¹ Nì siyugui atìn' dânj huin sa à'i, nì gachîn riñan da'aj sa da'aj a ganahuin à' nnee; nì nga go'o nej gui nne dânj nì gahui' ninj gi'hia, dadin' ganahuin à' nne dânj.

¹² Nì ga'nânj ángel ga'anj chrun â'nânj an, nì gachîn riñan da'aj sa da'aj gui giran' yi'ì gi'hia, nì giran' yi'ì gachîn riñan da'aj sa da'aj ahuii, nì giran' yi'ì gachîn riñan da'aj sa da'aj nej atì'i, nì gahui' rumìn' gachîn riñan da'aj sa da'aj nej atì'i, nì gachîn riñan da'aj sa da'aj gahui' rumìn' ne' gui, nì gachîn riñan da'aj sa da'aj gahui' rumìn' ne' nân'àn.

¹³ Gini'hiâ, nì gini'ín gachîn 'ngò ángel hua da'aj yàtà'a, nì ùta nùkuaj agua nì gata:

— Ûta giran' sañun nej gui màn riñan hio'óo, ùta giran' sañun nej gui màn riñan hio'óo, ùta giran' sañun nej gui màn riñan hio'óo, dadin' nìn' gachin ga'nânj hua'nînj ángel chrun â'nânj an nanj ánj.

9 Nì ga'nânj ángel ùn'ùn'un chrun â'nânj an, nì gini'ín gininj 'ngò atì' màn yàtà'a riñan hio'óo; nì huê danj nanj ganahuin ra'a ángel dânj aga' ra'a gana'nînj riñan hiu'uj gunun xi nun riki hio'óo.

² Nì gana'nînj ángel dânj riñan hiu'uj gunun xi nun riki hio'óo, nì gahui gatse'e ruhuâ hiu'uj dânj nì dàj rûn' hua nga gahui gatse'e ruhuâ 'ngò guchrún nìko xi huê danj huaj; nì gahui rumìn' riñan gui nì huê danj nanj ganarè' nanèe gi'hiaj gatse' gahui ruhuâ hiu'uj dânj. ³ Nì siganînj gatse' nânj gahui yirikí sta'naj a nì gaya'nînj nej yô' nìn' gàchrà' riñan hio'óo; nì gayatáj nej yô' dàj rûn' gayatáj nej yikìn màn riñan hio'óo.

⁴ Nì giyi'nìn' suun riñan nej yô' si sî yâ nej yô' nej koj mán riñan hio'óo nî gà' si 'ngo nej chrin' marée, nî gà' si 'ngo nej chrun, nî man sa dugua'ì nej yô' huin nej guì nitaj si 'nînj si-seyu Ma'an Ña'anj an hio. ⁵ Nì giyi'nìn' suun riñan nej yô', guendâ gayata nej yô' nej guì riki ùn'ùn' ahuii, sanî sê sî dagahui' nej yô' nej guì dânj mánj; man si gina'an ga'ngaj dàj rùn' ga'ngaj na'an nga gayatâj yikiin huê danj giran' nej guì gi'hiaj nej yô'. ⁶ Nì nej gui dânj nî ganin ruhuâ nej guì gayatâj nej yuku nânj gâhuì' ninj, sanî sî gahui' ninj mánj; nî ùta gâhuin ruhuâ ninj gâhuì' ninj sanî sî gahui' ninj mánj.

⁷ Nì hua nej yirikí sta'naj nânj dàj rùn' hua guahiù huaj ñan ùta nej sí; nî dàj rùn' huaj si tàj ahui nej xuj 'ngo korona aga' oro; nî dàj nun riñan nej guì huê da'nga' danj nun riñan nej yô'; ⁸ nî nikò' duhuê ahui nej xuj nî huaj dàj rùn' hua duhuê ahui nej siyànaa, nî dàj rùn' hua ñan' sige'ej e huê danj hua ñan' nej xuj; ⁹ nî arán nneè kú nej xuj ngà atsîj aga'a nî dàj rùn' gara'aj nga gachín nej karreta gunukuaj nej guâhiu unânj huaj ñan ùta nej sij, huê danj gara'aj nga gita sigachi nej xuj; ¹⁰ nî dàj rùn' hua dune' yikiin hua dune' nej xuj, nî tàj si-tanj nej xuj; nî ùn'ùn' ahuii gayata nej xuj ngà si-tanj nej xuj nej guì. ¹¹ Nì rey nîkaj ñu'unj riñan nej xuj huin ángel nîkaj ñu'unj riñan hui'uj nîko xi nun riki hio'óo, nî nânj hebreo gù'nàj ángel dânj Abadón nî nânj griego gù'nàj ángel dânj Apolión.

¹² Nì gachîn sañun sinîin; sanî hua nanj gachin, ga'na' ahuij sañuun rukú nej nânj.

¹³ Nì ga'ñânj ángel huàtàn'an chrun â'ñânj an, nî gunín ga'min 'ngo sa ga'min siganînj nej ga'ânj sikú rô tàj riñan nna huin aga' oro nîkîn' ne' riñan Ma'an Ña'anj an, ¹⁴ nî gataj ángel chij nîkaj chrun â'ñânj an:

—Ganachi sò' nej ga'anj ángel nîkîn' du'hua kîn gù'nàj Eufrates nanj ánj.

¹⁵ Nì ganachi nej sô' nej ga'anj ángel nî gà' nîkîn' chrun ninj ahuiin orâ, gui, ahui, hio', guendâ gàyì'ì ninj dagahui' ninj

gachîn riñan da'aj sa da'aj nej guiì. ¹⁶ Nì gunín, si huìj sièntu millón huin nej sí stâdu tàj yichrá guâhiu.

¹⁷ Nì huê danj nanj ganîn Ma'an Ña'anj an riñânj nì gini'ín nej guâhiu nì gini'ín si tàj nej sí yichrá nej xuj, nì garán aga' mare yi'ñanj nej sô' nì dàj rûn' hua ña'aan huaj, nì huê danj nanj hua kuan man dàj rûn' hua hiěj Zafiro nì hua mahiaj man dàj rûn' hua hio'ó asufri. Nì hua ahui nej guahiû dânj dàj rûn' hua ahui sig'e'ej e; nì gahui ña'aan ruhuâ du'hua xuj, nì gahui gatse'e nì hio'ó asufri ruhuâ du'hua xuj. ¹⁸ Nej huà'nînj sa yì'ì xi nânj gi'hiaj nì gahui' da'aj sa da'aj nej guiì, gahui' ninj gi'hiaj ña'aan, gahui' ninj gi'hiaj gatse'e, gahui' ninj gi'hiaj hio'ó asufri gahui ruhuâ du'hua nej guahiû dânj. ¹⁹ Nì ñan nùkuaj doj huin du'hua nej guahiû dânj ngà dune' nej yô'; dadin' dàj rûn' hua yukuáa hua dune' nej yô'; nì nnùn ahui dune' nej yô' nì yâ ahui dune' nej yô' nej guiì.

²⁰ Sanì a'ngô da'aj nej guiì nun gâhui' gi'hiaj nej sa yì'ì nânj, nì gà' dânj nì nun gànànikàj ruhuâ ninj ngà rayi'í nej gakin' gi'hiaj ninj mánj, nì gà' danj nì nun gudunâj ninj guendâ ginun ña'anj ninj nej sa kij ì, nì gà' dânj nì nun gudunâj ninj guendâ ginun ña'anj ninj riñan nej da'nga oro gi'hiaj ra'a nej síi, nej da'nga huin aga' plata, nej da'nga' huin aga' bronse, nej da'nga' huin hiěj, nej da'nga' huin chrun, dadin' nitaj si gurugui' gini'hiaj nej da'nga' dânj, nì huê danj nanj na'hue gunín ninj, nì na'hue gache ninj mánj. ²¹ Sanì gà' dânj nì nun gànànikàj ruhuâ nej guiì rayi'í guendâ dagahui' ninj, nì guendâ gi'hiaj stu'huaj ninj, nì guendâ gaché sigìchrà' ninj, nì guendâ gi'hiaj tuj ninj mánj.

Ángel 'nînj ra'a 'ngo librû hua lij

10 Nì gini'ín gininj a'ngô ángel nùkuaj ga'naj yàtà'a riki nnga, nì ne' ahui tá 'ngo yukuá gu'luj; nì dàj rûn' nùkuaj gudugùn du'huej gui huê danj nùkuaj gudugunj, nì nda ganayumàn chre anún ña'aan nguèj dako. ² Nì 'nînj ra'a 'ngo librû hua lij, nì ganinj ne' huà' dako ruhuâ nne ña'anj, nì dako ne' chrîn nikîn' riñan hio'óo; ³ nì úta nùkuaj

ga'min, nì gahuin du'hua daj rûn' huin du'hua sige'ej e; nì nga gisîj ùta nùkuaj ga'min, nì nda chij gaguâj du'hui nga gisîj ga'min. ⁴ Nì nga gisîj gaguâj chij du'hui nì ganîn ruhuâj gâchrûnj; sanì gunîn ga'min 'ngo sa ga'min ne' yàtà'a nì gata: Sî gâchrûn' mánj.

—Man si gà'nînj sà' nej nuguan' gunîn' ga'min nej du'hui dan.

⁵ Nì gini'ín ganachi nikaj ángel nîkîn' dakó ruhuâ nne ña'anj ngà riñan hio'óo ra'a yàtà'a, ⁶ gi'hiaj yitîn si-nùguàn'anj nì gata si 'ngo rîn Mâ'an Ña'anj an huin sa ni'in daran'anj, dadin' huê Mâ'an huin sa gi'hiaj yàtà'a nì daran' nej sa màn yàtà'a, nì huê Mâ'an huin sa gi'hiaj hio'óo ngà daran' nej sa màn riñan hio'óo, nì huê Mâ'an huin sa gi'hiaj nne ña'anj ngà daran' nej sa màn ruhuâ nne ña'anj, nì gata:

—Nitaj si huâ nîko diû gà' mánj; ⁷ dadin' nga gùyùmàn gui, ga'ñanj ángel chij i chrun â'ñànj an, hiô' nì ganahuij daran' nej sa huâ huê gi'hiaj Mâ'an Ña'anj an, daj rûn' gata gunîn nej sô' gataj daj gahuin nej sô' gunânj gîtsi chre riñanj.

⁸ Nì gunîn ga'min ñûn Mâ'an sa ga'min ne' yàtà'a, nì gata gunîn:

—Gache ga'anj' nì gida'a' ñanj librû lij huâ ni'nînj riñan 'nînj ra'a ángel nîkîn' 'ngo dakó ruhuâ nne ña'anj ngà riñan hio'óo.

⁹ Nì ga'ân riñan ángel nîkîn' hiuj dânj, nì gata si rîkij librû lij dânj riñanj. Nì gata gunîn:

—Gida'a sô' nì ya'; sanì sa à'i gahuin nga ginin ruhuâ rikîť sanì daj rûn' tsì' gata gatsi' yutan huê danj ganahuin tsì' ruhuâ du'huât gi'hia.

¹⁰ Huê danj nì gida'â librû lij dânj ra'a ángel nânj, nì yaj; nì daj rûn' tsì' gata' gatsi' yutan huê danj gi'hia ruhuâ du'huâ, sanì nga gisîj yaj, nì ganahuin à' ruhuâ rîkí gi'hiaj librû nânj.

¹¹ Nì gata gunîn:

—Ña'an huaj si gànàtà' ñûn' daj gahuin riñan ùta gà'ì nej yuman'an, riñan nej país màn ruhuâ yumigui, riñan nej nânj

a'min nej guiì màn ruhuâ yumiguìi nì riñan nej rey nìkaj sun riñan hio'óo nanj ánj.

Nguèj sí gini'in

11 Nì rikij 'ngo metru ra'á, nì gata gunín:
 —Gànàyùmàn sò', nì giriñun' si-nà Mạ'an Ña'anj an, nì huê danj nanj giriñun' si-na Mạ'an Ña'anj an, nì gahia' daran' nej guiì màn nnùn ña'anj Mạ'an Ña'anj an hiuj dânj.
² Sanì ne' ye' nuhuí dan nì gudunâj, nì sị giriñun' mánj; dadin' lugâ dan gùnàj guendâ ganahuin ra'a nej sí nàsìnùnj un; nì gùrùn nej sij hiuj dânj nga ginikaj sun nej sij huìj xia huìj ahui riñan yuman' snà'anj Jerusalén. ³ Sanì gà'nìn ga'na' huìj sí ganānīn rayl'í riki 'ngo mīn tá huìj siēntu tá hua'nīnj xia gui nì gànàtà' nguèj sô' sa gahuin, nì ginun nguèj sô' atsj riñan niñanj xi huin duhuê guâhiu.

⁴ Nì nguèj sô' ganānīn, huin nguèj chrun olibo nì nguèj kantil nìkīn' riñan Mạ'an Ña'anj an nìn' gàchrà' riñan hio'óo.
⁵ Nì si hua 'ngo sí ruhuâ gà'hui' ni'hiaj nguèj sí nānj, nì gahui ña'aan ruhuâ du'hua nguèj sô' nì orā chre nì ganahuij nej sí dânj gaka gi'hiaj nguèj sô'; nì si hua 'ngo sí ruhuâ gi'hiaj yì'ì ngà nguèj sô', nì huê dânanj da'hui nej sí dânj gahui' sô' gi'hiaj nguèj sij. ⁶ Nì nìkaj sun nguèj sij guendâ garan nguèj sij yàtà'a nì sị gaman' nej gui nga gànàtà' nguèj sij nej sa gahuin riñan hio'óo, nì ga'hue gi'hiaj nguèj sij si ganahuin nnee tun, nì ga'hue gi'hiaj nguèj sij ga'na', andaj nanj ma'an sa yì'ì garan' ruhuâ nguèj sij riñan hio'óo. ⁷ Nì nga ganahuij diú ganata' nguèj sij si-nùguàn'anj riñan nej guiì, nì gahui 'ngo yuku nùkuaj xi ruhuâ hui'uj gunun xi nun riki hio'óo nì guta' yô' ngà nguèj sij, nì gi'hiaj ganān yô' nì dagahui' yô' nguèj sij.
⁸ Nì gingaj nnee kú nguèj sij danjñ ñan nara'hui' nej guiì ruhuâ yuman' snà'anj Jerusalén nì huej gùnàj Sodoma ngà Egipto, nì huê hiuj nānj huin ñan dunikò' rùgùtsì nej sij Mạ'an Señor Jesús riñan rugutsi. ⁹ Nì gini'in daran' nej yuman'an, nej yi'nin'in, nej nānj a'min nej guiì màn ruhuâ yumiguìi, nej país màn nìn' gàchrà' nnee kú nguèj sij, sanì nun ga'huej nej

sô' si gachîn' nneè kú nguèj sij huê danj nî ginga huà'nînj gui tá da'aj. ¹⁰ Nî ùta ganahuin nîhià' nî gahuin nne nej guiì màn nîn' gachrà' riñan hio'óo guendâ gahui' nguèj sí nânj, nî ga'hui' ninj regalo riñan 'ngò nî a'ngô nej dugui' ninj; dadin' ùta giran' sañun nej guiì màn nîn' gachrà' riñan hio'óo gi'hiaj nguèj profeta nânj. ¹¹ Sanî nga gachîn huà'nînj gui tá ané nî gana'nînj nguèj sij gi'hiaj Ma'an Ña'anj an, nî gananikîn' gahia nguèj sij nî gaché nguèj sij, huê danj nî ùta guyu'hui' nej guiì nga gini'in ninj gana'nînj nguèj sij. ¹² Nî gunîn nguèj sij ga'min nùkuaj sta'u Ma'an sa ga'min ne' yàtà'a nî gata:

—Gahui' nguèj e' ga'na' nguèj e' ne' dānanj nanj ánj.

Huê danj nî gahui' nguèj sij nî ga'anj nguèj sij riñan nnga ne' yàtà'a; nî gini'in riñan nej guiì gunîn' ngà nguèj sij nga gahui' nguèj sij ga'anj nguèj sij yàtà'a. ¹³ Nî orâ dânj nî ga'huij 'ngò ñûn nùkuaj xi nî ganahuij da'nga' 'ngò si da'aj sa da'aj a nej hue' màn ruhuâ yuman' snà'ànj dânj gane, nî gahui' da'nga' 'ngò si chij mîn nej sí gi'hiaj ñûn nùkuaj xi dânj, huê danj nî guyu'hui' nej guiì nun gahui', nî ga'min hue'ê ninj rayi'î Ma'an Ña'anj nne yàtà'a.

¹⁴ Huê danj nî gachîn sañun huìj i; sanî hiaj nî nda râ'ñanj chre nî gùyùmàn sañun huà'nînj ìn.

Ga'ñanj ángel chij i chrun â'ñanj an

¹⁵ Nî ga'ñanj ángel chij i chrun â'ñanj an, nî ùta nùkuaj ga'min nej sa ga'min ne' yàtà'a nî gataj ninj:

Hiaj nî ginikaj sun Ma'an Ña'anj an ngà Ma'an Cristo;
 Riñan daran' nej guiì màn ruhuâ yumiguiì;
 nî nìgànj nîn' ginikaj sun Ma'an riñan nej guiì.

¹⁶ Nî ganikîn' rúdàkòj nej kò ga'anj nej síchij achij nne riñan chrun yilâ nìkîn' ne' ñan riñan Ma'an Ña'anj an, nî gà' 'ngò ganûn hio nej sô' riñan hio'óo nî ginûn ña'anj nej sô' riñan Ma'an Ña'anj an, ¹⁷ nî gataj nej sô':

Rikí nej ñûnj si guruhuâ Ma'ân rè',
 dadin' Ma'ân rè' huin Ma'an Señor Ña'anj an gi'hiaj

daran'anj,
 nì Ma'ân rè' huin hiáj, nì Ma'ân rè' huin sa gahuin nì Ma'an
 rè' huin sa ga'na',
 dadin' ganakaj Ma'ân rè' sun nìko xi,
 nì ginikaj sun Ma'ân rè'.
¹⁸ Nì gina'an ruhuâ nej sí nìkaj sun riñan nej país ni'in nej
 sô' Ma'ân rè',
 sanì gananikàj Ma'ân rè' nì gina'an ruhuâ Ma'ân rè' ni'ín
 rè' nej sô',
 sanì hiáj nì gà' guyumân diû nagì'hiaj Ma'ân rè' guenda
 ngà nej sí gà' gahui'i,
 nì guyumân diû nàgà'huì' Ma'ân rè' nanì'hiaj nej profeta
 gi'hiaj sun si-sun Ma'ân rè', nì huê danj nanj nàgà'huì'
 Ma'ân rè' nanì'hiaj nej sí dugumîn ma'an riñan nej
 gakìn'in,
 nì huê danj nanj nàgà'huì' Ma'ân rè' 'ngo rasuun ra'a nej
 sô' ginikaj chrej ngà siyugui Ma'ân rè';
 nì ga'hue si nìkaj nej sô' sun yàkàan nej si nitaj sun nikaj
 nej sô',
 nì huê danj nanj gi'hiá rè' si gìran' sañun nej sí gudurè'
 hio'óo.

¹⁹ Huê danj nì ganayi'nînj riñan si-nùhuì Ma'an Ña'anj nne
 yàtà'a, huê danj nì gini'ín nikìn' 'ngo nna aga' huin oro ruhuâ
 si-nùhuì Ma'an Ña'anj an. Nì gini'ín gahui sinàn du'hui, nì
 gunín ga'min nej sa ga'min, nì huê danj nanj gaguâj du'hui, nì
 ga'huij 'ngo ñûn nùkuaj xi, nì huê danj nanj ùta gaman' ataan.

Siyànàa ngà yukuá du'hui mare xi

12 Nì gurugui' 'ngo da'nga' nìko xi ne' yàtà'a: Nì
 gini'ín 'ngo siyànàa nì dàj rûn' nùkuaj giyigìn
 gi'hiaj gui huê danj nùkuaj gudugunj, nì yi'ij nìkìn' ahuii, nì
 nun 'ngo korona ahui nì riñan korona dânj nnûn yùhuìj atí'í.
² Nì nun rìki, nì guyumân gui ga'nga da'nin, nì gayi'ij nì ùta
 ga'nînj riki huê dan nì gayi'ij nì ùta gaguâj hia dadin' gà'
 ruhuâ gisîj orá ga'nga da'nin. ³ Huê danj nanj gurugui' a'ngô

da'nga'a ne' yàtà'a: Nì gini'ín 'ngo yukuá du'hui mare xi nì nnùn chij ahui xuj nì nnùn chí' sikú xuj, nì nun diadema nej chij ahui xuj; ⁴ nì gunukuaj dune' xuj gachîn riñan da'aj sa da'aj nej atin' màn yàtà'a, nì guduninj xuj ga'na' nej ati' dânj riñan hio'óo. Huê danj nì ganikin' chrún xuj riñan siyànà hiaj 'hia ga'nga da'ní, guendâ ya xuj nì gàyàmànj xuj nda nanè chre silíj ga'nga dânj. ⁵ Nì ga'nga da'ní siyànà dânj 'ngo ne'ej na'huu, nì níkaj sô' 'ngo ní'í aga'a guendâ ginikaj sun sô' riñan daran' nej país màn ruhuâ yumiguìi; sanì ga'nêj nej sij sô' riñan nni sô' nì níkaj nej sij ga'anj nej sij sô' ñan nne Ma'an Ña'anj an níkaj sunj. ⁶ Huê danj nì gunânj siyànà dânj nì ga'an riñan hio'óo nàkò, ñan gà' hua yugui gane gi'hiaj Ma'an Ña'anj an, nì hiuj dânj gà'huì' nej sij yaj 'ngo mîn tá huìj sientu tá hua'nînj xia gui.

⁷ Ne' rùkù nì ùta guta' nej sij ne' yàtà'a: Nì guta' Miguel nì nej si-angél sô' ngà yukuá du'hui; nì huê danj nanj ùta guta' nej yukuá du'hui ngà nej dùguì' Miguel; ⁸ sanì nun gùnùkuaj nej dùguì' yukuá du'hui gi'hiaj ganan nej yô', huê danj nì nitaj dànè' hua ne' yàtà'a gane nej dùguì' yô' ngà nej ángel nìkò' rukú yô' gà' mánj. ⁹ Huê danj nì giri nej sij ne' ye'e yukuá du'hui ngà nej ángel nìkò' rukú yô', nì huê yuku nânj huin yukuá nâ, nì huê yô' huin sa nàsà'a, nì yô' huin sa gidigañu'unj da' hua nìn' gàchrà' yumiguìi; nì gininj yô' riñan hio'óo, nì huê danj nanj gininj nej ángel nìkò' rukú yô' riñan hio'óo.

¹⁰ Hiô' nì gunín ùta nùkuaj ga'min 'ngo sa ga'min ne' yàtà'a, nì gata:

—Hiaj nì guyumân diú ganānīn', nì 'ngo rīn Ma'an Ña'anj an huin sa nùkuaj ta'u, nì 'ngo rīn Ma'an huin sa ginikaj sun, nì huê danj nanj ginikaj sun Ma'an Cristo; dadin' gunukuaj nej sij giri nej sij ne' ye'e sichre níkin' garānj ruhuâ rayl'í nej dīnīnt, ne' ñān'an ngà ne' guni'ñanj an riñan Ma'an Ña'anj an.

¹¹ Nì ngà tun Ma'an Jesús nì ngà nuguan' ganānīn nej sij gi'hiaj nì gunùkuaj nej sij gi'hiaj ganan nej sij sichre, nì nun

guyu'hui' nej sij gàhuì' nej sij mánj. ¹² Rayi'f dan nì gānāhuin nìhià' ruhuâ, nej yàtà'a ngà nej ángel mán hiuj dânj. Sanì hiāj nì ùta gīran' sañun nej guì mán riñan hio'óo nì huê danj nanj gīran' sañun nne ñā'anj, dadin' gininj sa nāsà'a ga'naj ñan mán ninj nì ùta na'an ruhuâj, dadin' gà' ni'in si doj diú hua gane nî'nin.

¹³ Nì nga gini'in sichre si ginin ga'naj riñan hio'óo, nì gayi'ij nì gata rùhuaj siyànà gà' ga'nga da'ní ne'ej na'huu. ¹⁴ Nì gi'hiaj Mā'an Ñā'anj an si ganûn huìj sigāchi siyànà dânj dāj rûn' hua yataj nìko xi nnùn huìj sigāchi, nì gita sigāchi nì ga'an riñan nanèe nì gunan ga'an riñan yukuá nā riñan hio'ó nākòo, ñan gà' huā yugui, ga'hui' nej sij yaj huà'ninñj hio'o tá ané. ¹⁵ Nì dagaman' yukuá dânj nne mán ruhuâ du'hua yô' rukû siyànà dânj nì dāj rûn' huaj 'ngō kīn nìko xi huaj nì gunan nìkoj rukú siyànà dânj, guendā dūnatu siyànà dânj. ¹⁶ Sanì gurugûñu'unj hio'óo siyànà dânj, dadin' naguchraj du'hua nì gayaman kīn nìkò' huaj rukû siyànà dânj gi'hiaj sichre. ¹⁷ Hiô' nì ùta gina'an ruhuâ sichre ni'in siyànà dânj; nì ga'anj sichre nì gutaj ngà a'ngô nej dugui' siyànà dânj, nej guì dagahuin dāj run' hua sun giyi'nin riñan ninj gi'hiaj Mā'an Ñā'anj an nì huê danj nanj nùkuaj ruhuâ ninj ni'in ninj nej nuguan' gidigān Mā'an Jesucristo. Huê danj nì ga'anj ganikin' yukuá du'hui riñan hio'ó chrūu mán du'hua nne ñā'anj.

Huìj yuku nùkuaj xi

13 Nì nìkīnj du'hua nne ñā'anj, nì gini'ín gahui 'ngo yuku nùkuaj xi dan ruhuâ nne ñā'anj nì hua chij ahui xuj nì nnùn chí' sikú xuj; nì nun diadema ra nej chí' sikú xuj, nì hio xuj nnûn siyugui xuj sa kīj hua xi. ² Nì yuku gini'ín dan hua dāj rûn' hua sni'hiô, nì dāj rûn' hua dakó oso hua dakó xuj, nì dāj rûn' hua du'hua sige'ej e hua du'hua xuj. Nì naga'hui' yukuá du'hui si-sun yô' ra'a xuj nì huê danj nanj ga'ninñj yô' gane xuj ginikaj sun xuj ñan gane yô' ginikaj sun yô', nì ganahuin ra'a xuj ùta nìko suun gi'hiaj yô'. ³ Nì gini'ín

si giran' yi'ì 'ngo nej ahui yuku nùkuaj xi dânj nì daj rûn huaj si gâhuì' xuj huaj, sanì ne' rùkù nì ganahuin xuj; huê danj nì ùta gahuin nìhià' ruhuâ daran' nej guiì nga ganahuin ahui yuku dânj ñan giran' yi'ij huê danj nì ginikò' ninj rukú yuku nùkuaj xi dânj, ⁴ nì ginûn ña'anj nej guiì yukuá du'hui gi'hiaj ganakaj sun yuku nùkuaj xi dânj, nì huê danj nanj ginûn ña'anj ninj riñan yuku nùkuaj xi dânj nì gataj ninj: Nitaj a'ngô sa nìkaj sun doj gà' da' yuku nùkuaj xi dânj mánj.

—Nì ahuin si gùnùkuaj gùtà' ngà yuku nùkuaj xi nanj rà'aj.

⁵ Nì huê danj nanj ganakaj sun yuku nùkuaj xi nânj gi'hiaj nej guiì nì ginikaj sun xuj huìj xia huìj ahuii; nì ùta gachîn ga'min xuj nì ùta kij ga'min xuj riñan Ma'an Ña'anj an. ⁶ Nì ga'min xuj nì gataj si huin xuj daj rûn' huin Ma'an Ña'anj an, nì huê danj nanj ga'min kij xuj rayi'î siyugui Ma'an Ña'anj an, nì huê danj nanj ga'min kij xuj rayi'î si-nùhuì Ma'an Ña'anj an nì huê danj nanj ga'min kij xuj rayi'î nej sa màn gunânj gitsi yàtà'a. ⁷ Nì guta' xuj ngà nej sô' dagahuin nej sun giyi'nîn' sun gi'hiaj Ma'an Ña'anj an, nì gunùkuaj xuj gi'hiaj ganaxuj nej sô'. Nì huê danj nanj ga'nînj Ma'an Ña'anj an si ginikaj sun xuj riñan daran' nej yi'nîn' nej guiì, nej yuman'an, nej país nì nej nânj màn ruhuâ yumigui. ⁸ Nì daran' nej guiì nitaj si tày siyugui riñan si-librú Ma'an Jesús, nì huê ninj huin nej guiì ginûn ña'anj yuku nùkuaj xi dânj nì màn ninj nîn' gâchrà' riñan hio'óo, dadin' àsj nga gi'hiaj Ma'an Ña'anj an nej guiì, nì gà' hua yugui si gâ'huì' Ma'an Jesús rayi'î si-gâkin' ninj.

⁹ Nì si hua 'ngo nej suj tá hui'uj u rakij nì gunîn nej suj. ¹⁰ Nì si hua 'ngo nej suj giri' nì'hiaj gatú dukuâ ga'a nì da'hui nej suj nì gatú nej suj dukuâ ga'a; nì si hua 'ngo nej suj giri' nì'hiaj gâhuì' ngà yîti nì ngà yîti da'hui nej suj gâhuì' nej suj. Nì hiuj nan ginì'in' ahuin nej suj hua yitîn ruhuâ ngà Ma'an Ña'anj an, nì hua nùkuaj ruhuâ nì guyumân ruhuâ nì'in Ma'an Ña'anj an.

¹¹ Ne' rùkù nì gini'ín gachi nita a'ngô yuku nùkuaj xi dan riki hio'óo; nì nnùn huìj sikú xuj nì hua sikú xuj daj rûn' hua sikú matsij ñan lij, sanì ga'min xuj daj rûn' ga'min yukuá du'hui.

¹² Nì huê dâj rûn' nìko ginikaj sùn yuku nùkuaj xi ga'na' sinìn dânj huê danj nìko ginikaj sùn xuj nì nìkaj dugui' nguèj xuj, nì gi'hiaj xuj si ginùn ña'anj nej guìl màn nìn' gàchrà' riñan hio'óo yuku nùkuaj xi giran' yi'ì dânj sanì ganahuin yô'. ¹³ Nì huê danj nanj ùta nìko hua da'nga' gi'hiaj xuj, nì gi'hiaj xuj si gininj ña'aan ne' yàtà'a nì ginin riñan hio'óo nì gini'in daran' nej guìl sa gi'hiaj xuj. ¹⁴ Nì gidigañu'unj xuj nej guìl màn nìn' gàchrà' riñan hio'óo ngà nej da'nga' ga'nínj Ma'an Ña'anj an gi'hiaj xuj nì nìkaj dugui' xuj ngà yuku nùkuaj xi ga'na' sinìn dânj, nì ga'nìn' xuj suun si gi'hiaj daran' nej sí màn nìn' gàchrà' riñan hio'óo ñan du'hua yuku nùkuaj xi giran' yi'ì dânj, sanì ganahuin yô'. ¹⁵ Nì giri' nì'hiaj yuku nùkuaj xi ga'na' ne' rùkù dânj si ga'hue gi'hiaj yô' ganahuin nì'nà' ñan da'nga' huin ñan du'hua yuku nùkuaj xi ga'na' sinìn dânj, nì ga'min ñan da'nga' huin ñan du'hua yuku nùkuaj xi dânj, nì ga'nínj suun riñan nej sí nìkò' rukuj si dagahui' nej sô' nej guìl na'huej ginùn ña'anj riñan yuku nùkuaj xi dânj. ¹⁶ Nì a'ngô sa gi'hiaj yuku ga'na' ne' rùkù dânj huin si ga'nìn' yô' suun si gachrì nej sij da'nga'a ra'a ne' huà' nì hio nej sí nitaj sun nikaj nì gachrì nej sij da'nga'a nej sí nìkaj sun yàkàn xi, nì gachrì nej sij da'nga'a nej sí yìru'huee nì nej sí ganìki, nì huê danj nanj gachrì nej sij da'nga'a nej sí gi'hiaj sun si-sun ma'an ngà nej sí gi'nínj gi'hiaj sun chre riñan 'ngo yiru'huee. ¹⁷ Huê danj nì sì ga'hue gìran nì gùdu'hue gà' si 'ngô nej sí nun gà'nìn ma'an gèy'ìj da'nga'a nej rasun gachin riñan nej sô', man nej sí ga ruhuâ giyi'ìj da'nga'a nì nnùn siyugui yuku nùkuaj xi dânj ngà número huin siyugui yô' nej sí dânj huin sa ga'hue gìran nì gùdu'hue. ¹⁸ Nânj huin nuguan' chrùn nìn' ruhuâ. Nì sí chrùn garan da'nga' ruhuâ, nì gahia sô' número nìkaj yuku nùkuaj xi dânj, dadin' número dânj huin número nìkaj síi, nì huin huàtàn' sientu tá hua'nínj xia huàtàn'.

Chra' gachrá sientu tá huìj xia ga'anj mîn

14 Ne' rùkù nì gini'hiâ, nì gini'ín nikìn' Ma'an Jesús ra kìj gù'nàj Sión, nì màn 'ngô sientu tá huìj xia ga'anj mîn nej sí nngaj hiuj dânj, nì nnùn siyugui Ma'an hio nej sô'

ngà siyugui Ma'an Re Ña'anj an. ² Nì gunín ga'min 'ngo sa ga'min ne' yàtà'a nì dàj rûn' huin nga nda garin huaj nnee, nì dàj rûn' nùkuaj gaguâj du'hui huê danj nùkuaj gagua; nì dàj rûn' huin nga mân nej sí gidiga' ra'a riñan ñâ'anj an huê danj gahuin. ³ Nì mán nej sij gachrá nej sij 'ngo chra' nàkàa ne' ñan ñan nìkîn' chrun yilâ nne Ma'an Ña'anj an, nì riñan nej ga'anj sa huà nì'nà'a, nì riñan nej síchij achij i, nì gà' si 'ngo nej guiì na'hue gahuin chrun gachra chra' dânj, man 'ngo sientu tá ahuîj xia ga'anj mîn nej sô' dânj gahuin chrun gachrá. ⁴ Nì nun ga nika nej sí nânj, nì sí ñaan gahuin nej sô'. Nì nìkò' nej sô' rukú Ma'an Jesús dànè' gahuin huaj Ma'an, nì gà' girânj Ma'an nej sô' nì ganaguij nej sô' siganînj nej sí nì gahuin nej sô' sí sinîin riñan Ma'an Ña'anj an nì riñan Ma'an Jesús; ⁵ nì gà' si 'ngo nuguan' digañu'unj un nun ga'min nej sô' nì gà' si 'ngo gakîn' lij nitaj si gi'hiaj nej sô' riñan Ma'an Ña'anj an mánj.

Nuguan' gataj nej huà'nînj ángel

⁶ Nì gini'ín si gita sigachi a'ngô ángel ga'naj ne' yàtà'a, nì nika nuguan' gi'hiaj ganānīn nìgānj nej guiì, guendâ gànàtaj riñan daran' nej guiì mán riñan hio'óo, riñan daran' nej país, riñan daran' nej yi'nin' nej guiì, nej yuman'an nì nej nânj a'min nej guiì mán ruhuâ yumiguiì, ⁷ nì ùta nùkuaj ga'min nì gata:

—Ginun yu'hui' ruhuâ nej suj nì sī gi'hiaj nej suj gakîn'in riñan Ma'an Ña'anj an, nì ga'min hue'ê nej suj rayi'í Ma'an Ña'anj an nanj ánj, dadin' gà' guyumân orâ ganakaj guendâ Ma'an Ña'anj an sa gi'hiaj nej guiì; nì ginun ña'anj nej suj riñan Ma'an sa gi'hiaj yàtà'a, Ma'an sa gi'hiaj hio'óo, Ma'an sa gi'hiaj nne ña'anj, Ma'an sa gi'hiaj daran' ñan ga'nga nnee.

⁸ Huê danj nì ga'min a'ngô ángel huìj i nì gata:

—Gà' girè', nì gà' girè' yuman' snà'anj xi gù'nàj Babilonia, dadin' gi'hia dàj rûn' gi'hiaj 'ngo siyànà gudu'huêj nneè kú dadin' huej huin sa gidigân gi'hiaj daran' nej país mán ruhuâ yumiguiì gakîn'in.

⁹ Nì ùta nùkuaj ga'min ángel huà'nînj in nì gata:

—Nì si huà da'aj nej suj ginûn ña'anj yuku nùkuaj xi dânj ngà ñan du'hua xuj, nì ga'nínj nej suj si gachrì nej sîi da'nga'a ra'a ne' huà' nej suj nej si gachrì nej sô' da'nga'a hio nej suj, ¹⁰ nì ùta gina'an ruhuâ Ma'an Ña'anj an sa gi'hiaj nej suj nì rayi'î dan nì ùta ganahuin ra'a nej suj kastîgu gi'hiaj Ma'an Ña'anj an nì ùta ga'man yàngà' ruhuâ Ma'an sa gi'hiaj nej suj nì gi'hia si gùyùmàn kastîgu nîko xi riñan nej suj; nì gini'in daran' nej ángel nì huê danj nanj gini'in Ma'an Jesús si gaka nej suj ginun nej suj riñan ña'an aka ngà hio'ó asufri; ¹¹ nì ùta giran' sañun nej sij mân nej sij ruhuâ rúnâko dadin gaka nej sij daran' diû, nì gà' ne' gui nì ne' ñan'an nì nitaj àmàn huaj giyìchìn' si giran' sañun nej sij nì huê danj nanj nitaj àmàn huaj giyìchìn' si gahui gatse'e ñan màn nej sij mánj, giran' nej sij dânanj guendâ ginûn ña'anj nej sij yuku nùkuaj xi dânj ngà ñan du'hua xuj nì ga'nínj nej sij ma'an nej sij giyi'ij da'nga'a. ¹² Nì da'hui gahuin chrûn nej sô' nîkò' rukú Ma'an Jesús ga nùkuaj ruhuâ nej sô' nì gùyùmàn yitînj ruhuâ nej sô', nì dagahuin nej sô' dàj rûn' hua sun giyi'nin' riñan nej sô' gi'hiaj Ma'an Ña'anj an.

¹³ Nì gunín ga'min sa ga'min ne' yàtà'a nì gata gunín:

—Gachrûn sò': “Nì àsij hiaj nì gayakaj ga'anj ne' ñaan nì ganahuin nihià' ruhuâ nej guiì gahui' nì guyumân ruhuâ ninj ni'in ninj Ma'an Señor.” Huê danj huin yàngà', gataj Ma'an Espíritu, nì ganarân ruhuâ ninj ngà nej sun ga riñan ninj riñan hio'óo, sanì ga gè nej sa sà' gi'hiaj ninj nga guchi' ninj ñan gane nigànj ninj nanj ánj.

Ga'ne' ninj daran' nej trigú gà' achij i

¹⁴ Gini'hia, nì gini'ín 'ngò nnga gatsì chre; nì riñan nnga dânj nne 'ngò sa nne nì dàj rûn' hua 'ngò sîi huaj, nì nun ahui 'ngò korona huin aga' oro, nì 'nînj ra'a 'ngò aga' hoz ra sihià chre. ¹⁵ Nì ruhuâ nuhuî nne hiuj dânj gahui a'ngô ángel, nì ùta nùkuaj ga'min riñan sí nne riñan nnga dânj nì gata gunin sô':

—Gachrì sò' aga' hoz 'nînj ra'â' dan nì gà'nè' nej sa màn riñan hio'óo; dadin' gà' gisîj ora giyì'nè' ninj, dadin' gà' huà yugui ninj guendâ giyì'nè' ninj.

¹⁶ Huê danj ni gachrîj sô' nne riñan nnga dânj hoz 'nînj ra'a sô' riñan hio'óo, huê danj ni ga'ne' sô' daran' nej trigû mán riñan hio'óo.

¹⁷ Huê danj ni gahui a'ngô ángel ruhuâ nuhuí nne yàtà'a, ni huê danj nanj 'nînj ra'a 'ngo aga' hoz ra sìhià chre. ¹⁸ Nî ñan nîkîñ' nna dânj gahui a'ngô ángel ni nîkaj súnj riñan ña'aaan, ni ùta nùkuaj ga'min ni gakîñ ángel 'nînj ra'a aga' hoz ra sìhià chre dânj ni gata:

—Gachrî sò' hoz ra sìhià 'nînj ra'â' dan, ni ga'ne' daran' nej sichrín chruj uba mán riñan hio'óo, dadin' gà' ganê daran'anj nanj ánj.

¹⁹ Huê danj ni garrún ángel dânj hoz 'nînj ra'a riñan hio'óo, ni ga'nej nej sichrín uba mán riñan hio'óo, ni gachra daran' nej sichrín dânj ñan hua yugui guendâ ganîñ nej sij chruj uba ni nânj huin nga ùta gîran' sañun nej guí gi'hiaj Ma'an Ña'anj an dadin' ùta na'an ruhuâj ni'in ninj rayi'î nej gakîñ' gi'hiaj ninj. ²⁰ Nî ganîñ nej sij nej chruj uba dânj ne' ye' yuman' snà'anj dânj, huê danj ni gaché tun nej uba ganîñ nej sij hiuj dânj ni gisi nda ñan nnùn si-freno guâhiu, ni gunan ga'an nda huà'nînj sientu kilometru riñan hio'óo.

Nej ángel 'nînj ra'a chij sa yì'ì

15 Nî gini'ín a'ngô da'nga' nîko xi ne' yàtà'a, ni ùta gahuin ña'anj ruhuâj si huaj: Nî nîkîñ' chij ángel ni 'nînj ra'a ninj chij sa yì'ì ga'na' ne' ñan doj; ni ngà nej sa yì'ì nânj ni ganahuij sa ga'man ruhuâ Ma'an Ña'anj an ni'in nej guí.

² Nî gini'ín 'ngo dan ni dàj rún' hua nne ña'anj huaj saní biriu huin ni 'nînj ña'aaan siganîñ; ni riñanj nîkîñ' nej sô' gunùkuaj gi'hiaj ganan ni nîkaj nej sô' arpa nîkîñ' nej sô', dadin' nun ginùn ña'anj nej sô' riñan yuku nùkuaj xi dânj ngà riñan ñan du'hua yô' ni huê danj nanj nun ga'nîñ nej sô' ma'an nej sô' gachrî nej sij da'nga'a, huê danj ni nun gîyì'ìj número huin siyugui yuku dânj nej sô' mánj. ³ Nî gachrá nej

sô' chra' gachrá Moisés huin si musú M̄a'an Ña'anj an, n̄i
gachrá nej sô' chra' gachrá M̄a'an Matsij lij, n̄i gataj nej sô':

Úta n̄iko hua sa gi'hiaj M̄a'an rè' n̄i huin ña'anj ruhuâ nej
ñúnj dàj huaj,

n̄i huê rè' huin M̄a'an Señor sa gi'hiaj daran'anj;

n̄i gi'hiá rè' sa n̄ikaa, n̄i chrej gidigân rè' huin chrej
yàngà'a,

n̄i huê M̄a'an rè' huin Rey n̄ikaj sun riñan nej sí dugumîn
M̄a'an riñan gakïn'in.

⁴ Ahuin sí s̄i ginun yu'hui' ruhuâ ni'in sò',

huin rè' Señor n̄i ga'min hue'ê sô' rayi'f̄i siyugui M̄a'an rè'
rà'aj.

N̄i 'ngõ r̄in rè' huin M̄a'an Ña'anj gè sta'u;

huê dan n̄i ga'na' daran' nej país n̄i ginun ña'anj nej sij
Ma'ân rè',

dadin' gà' ni'in nej sij si huê M̄a'an rè' huin sa n̄ikaa.

⁵ Ne' rùkù nej n̄anj n̄i gini'hia yàtà'a, n̄i gini'ín ganayi'n̄inj
riñan si-nùhuì M̄a'an Ña'anj an; ⁶ n̄i ruhuâ nuhuì dânj gahui
nej chij ángel n̄ikaj nej chij sa yì'li, n̄i n̄un ninj ats̄ij lino riñan
àuj sà' xi n̄i nda raan chre riñanj, n̄i gudutâj ganikàj yì'ñanj
ninj ngà yiriki huin aga' oro. ⁷ N̄i 'ngõ nej ga'anj sa huà n̄i'nà'
dânj ga'hui' chij kopa huin aga' oro ra'a da' go'ngõ nej ángel,
n̄i ruhuâ nej kopa n̄anj man nej sa na'an sta'u ruhuâ M̄a'an
Ña'anj an ni'in nej guì nitaj si dagahuin riñanj, n̄i M̄a'an huin
sa nne gachîn 'ngõ sientu hio'o, n̄i gachîn a'ngô sientu hio'o n̄i
nìgànj n̄in'. ⁸ N̄i úta n̄iko nikaj sun M̄a'an Ña'anj an n̄i nda
gachra chre gatse'e ruhuâ si-nùhuì M̄a'an dadin' huin M̄a'an
Ña'anj nùkuaj sta'u; n̄i nitaj gà' si 'ngõ guì huaj gat̄u ruhuâ
nuhuì dânj nda gis̄ij ganûn suun gi'hiaj nej chij sa yì'li n̄ikaj
da' go'ngõ nej ángel.

**'N̄inj ra'a nej ángel nej kopa n̄un sa
na'an ruhuâ M̄a'an Ña'anj an**

16

N̄i gun̄ín ga'min nùkuaj 'ngõ sa ga'min ruhuâ
nùhui nne hiuj dânj riñan nej chij ángel n̄i gata:

—Ga'anj nej suj nì dagaman' nej suj nej chij yi'ì nun ruhuâ kopa dan riñan hio'óo dadin' na'an ruhuâ Ma'an Ña'anj an ni'in nej guiì.

² Ga'anj ángel sinin dânj nì dagamanj yi'ì nun ruhuâ kopa 'nìnj ra'a dânj riñan hio'óo nì gahui nnuj ri'hiuj kij hua xi riñan nneè kú nej guiì nì gin' ri'hiuj ninj, nì man nej guiì ginûn ña'anj ñan du'hua yuku nùkuaj xi dânj nì nej guiì 'nìnj si-da'nga yô' gahui nnuj dânj.

³ Nì dagaman' ángel huìj yi'ì nun ruhuâ kopa 'nìnj ra'a dânj riñan nne ña'anj, nì dàj rûn' huaj si gahui' nej guiì ruhuâ nne ña'anj huaj dadin' ganahuin nne ña'anj tun, nì gahui' daran' nej yuku màn ruhuâ nne ña'anj.

⁴ Nì dagaman' ángel huà'nìnj ìn sa nun ruhuâ kopa 'nìnj ra'a dan riñan nej kìn, ngà ñan ga'nga nej nnee nì ganahuin daran'anj tun. ⁵ Nì gunín ga'min ángel nìkaj sun riñan nne ña'anj nì gata:

—Sa gi'hiaj sa nìkaa huin Ma'ân rè' nanj Señor, nì huê Ma'ân rè' huin hiaj nì huê Ma'ân rè' gahuin, nì Ma'ân rè' huin sa gè sta'uu, dadin' ganakaj guendâ Ma'ân rè' rayi'ì sa gi'hiaj nej sí nânj. ⁶ Dadin' gi'hiaj nej sij si giran' yi'ì nì gahui' nej sô' gataj dàj gahuin ngà nej sô' nìkò' rukú Ma'an Jesús, nì huà niñan si go'ò nej sij tun rayi'ì guendâ ganinìn' hua nej sij.

⁷ Nì huê danj nanj gunín ga'min a'ngô sa ga'min, nda ñan nìkìn' si-na Ma'an Ña'anj an nì gata:

—Yàngà' hia nìn' nì huê Ma'ân rè' huin Ña'anj an nì huin rè' sa nìkaj sun, nì yàngà' hia nì nìka hua nej sa ganakaj guendâ Ma'ân rè' nì hua niñan si gà'huì' rè' kastìgu riñan nej guiì.

⁸ Nì dagaman' ángel ga'anj sa nun ruhuâ kopa 'nìnj ra'a riñan gui, huê danj nì ùta ganahuin ña'an gui nì gi'hia si ganûn ña'aaan nej guiì nì gaka ninj gi'hia. ⁹ Nì ùta gahuin ña'an nì gaka nej guiì gi'hia nân, huê danj nì ga'min kij ninj riñan Ma'an Ña'anj an dadin' gà' ni'in ninj si ga'hue gi'hiaj Ma'an si gànàgà' sa ña'an nânj, sanì gà' dânj nì nun gànànikàj ruhuâ

ninj rayi'î si-gakîn' ninj guendâ ga'min hue'ê ninj rayi'î Ma'an Ña'anj an mánj.

¹⁰ Nî dagaman' ángel ùn'ùn'un sa nun ruhuâ kopa nika, huê danj nî gahuin rumîn' ñan nne yuku nùkuaj nikaj sun; nî gayi'î nej guiè nî yâ ninj hia ninj dadin' ùta na'an nneè kú ninj, ¹¹ nî ga'min kij ninj riñan Ma'an Ña'anj nne yàtà'a rayi'î guendâ ùta na'an nneè ninj gi'hiaj nnuj ri'hiuj màn nneè kú ninj, sanî gà' dânj nî nun gànànikàj ruhuâ ninj rayi'î nej gakîn' gi'hiaj ninj mánj.

¹² Nî dagaman' ángel huàtàn' sa nun ruhuâ kopa 'nînj ra'a ruhuâ kin Eufates; huê danj nî ganakò kin nânj, da'nga nî ga yugui chrej e gachin nej rey 'na' ne' gisîj gui.

¹³ Nî gini'ín gahui huà'nînj nej nanè kij huaa nî dàj rûn' hua yirikij hua ninj nî gahui 'ngo ninj ruhuâ du'hua yukuá du'hui, nî gahui 'ngo ninj ruhuâ du'hua yuku nùkuaj xi nî gahui 'ngo ninj ruhuâ du'hua sí profeta gidigañu'unj un; ¹⁴ nî huin ninj nej nanè kij hua riñan nikaj sun sí kij ì, nî gi'hiaj ninj gurugui' nej da'nga'a gini'in nej guiè nî ga'anj ninj riñan daran' nej rey nîkaj sun ngà riñan nej síchij presidente nîkaj sun riñan hio'óo, nî ga'anj ninj nî gataj ninj si da'hui ganahuin chre' daran' nej sô' guendâ gùtà' nej sô', nî gui nânj huin gui gi'hiaj Ma'an Ma'an Ña'anj an ùta nîko kastîgu ngà nej sij dadin' huê Ma'an huin sa nîkaj sun riñan daran'anj. ¹⁵ “Hiaj nî dàj rûn' ga'na' sí tûu gà'nàj, nî ganahuin nîhià' ruhuâ nej guiè dugumîn hue'ê ma'an, nî nitaj si gi'hiaj ninj gakîn'in, dadin' si gi'hiaj ninj gakîn'in nî dàj rûn' hua nej guiè hua nneè hua ninj rayi'î gakîn' gi'hiaj ninj.” ¹⁶ Nî nagihiaj chrej daran' nej sí dânj ñan gù'nàj Armagedón nî nuguan' nânj huin nânj hebreo.

¹⁷ Huê danj nî dagaman' ángel chij i sa nun ruhuâ kopa 'nînj ra'a dânj riñan nanèe, nî ruhuâ nuhuí nne yàtà'a nî ùta nùkuaj ga'min 'ngo sa ga'min nî gata:

—Gà' gisîj hua daran'anj hiaj nanj ánj.

¹⁸ Hiô' nî gahui sinàn du'hui nî ga'min nej sa ga'min nî gaguâj du'hui, nî ga'huij 'ngo ñûn nùkuaj riñan hio'óo, nî huê danj nî ga'huij a'ngô ñûn nùkuaj nîko xi, nî àsîj ga'anj gimàn

nej guì riñan hio'óo nì nitaj àmàn gini'in ninj ga'na' 'ngo ñún nùkuaj nìko xi manj. ¹⁹ Huê danj nì nda huà'nìnj giyichra' ða'aj yuman' snà'anj gù'nàj Babilonia, nì huê danj nanj ganahuij daran' nej yuman' snà'ànj màn ruhuâ yumigui, nì ganahun ruhuâ Ma'an Ña'anj an ni'in sa a'nan' sta'u gi'hiaj yuman' snà'ànj Babilonia, nì ùta na'an ruhuâ Ma'an Na'anj an ni'in yuman' snà'ànj nânj nì ùta gi'hia kastigu ngà yuman' nânj. ²⁰ Huê danj nì ganaga' daran' nej hio'óo nun ruhuâ nne ña'anj riki nne ña'anj, nì nitaj gà' si 'ngo kij yàkàn hua gà' mánj. ²¹ Nì gininj atan nìko xi ne' yàtà'a yichrá nej guì nì huaj dàj rún' hua huej e nì gachîn riñan huìj xia kilu à'ij; nì ùta kij ga'min nej guì riñan Ma'an Ña'anj an rayi'î sa yì'ì gi'hiaj nej atan nìko xi nânj, dadin' ùta giran' sañun ninj gi'hiaj sa yì'ì xi dânj.

Giran' sañun sta'u siyàna gudu'huêj nneè kú

17 Hiô' nì ga'na' 'ngo nej chij ángel nìkaj nej chij kopa, nì gata gunín:

—Guhua' ne' dânanj, nì gidigán dadin' gà' giri' nì'hiaj siyàna du'huêj sta'u ma'an si ganahuin ra'a kastigu, nì nne riñan gà'ì ñan nun nne ña'anj; ² nì ganakaj dugui' nej rey nìkaj sun ruhuâ yumigui ngà siyàna nânj nì girânj nej sô' sa gudu'hue, nì huê danj nanj ùta ganahuij ruhuâ nej guì màn riñan hio'óo girânj ninj rasun du'huee dàj rún gi'hiaj siyàna nânj.

³ Hiô' nì ginikaj Ma'an Espíritu Santo ga'an ñunj riñan hio'óo nàkòo; nì gini'ín nne 'ngo siyànaa yichrá yuku nùkuaj mare xi nì nda ganahuij nìn' gachrà' yô' nnún siyugui yô' sa kij huaa, nì nnùn chij ahui yô' nì nnùn chì' sikú yô'. ⁴ Nì nun siyàna dan atsìj kuan sà' xi ngà atsìj mare nì nagi'hiaj nìhià' nej sij riñan atsìj dânj ngà aga' oro, nì nnùn hiěj nìhià'a riñanj, nì nnùn perla riñanj, nì 'nìnj ra'a siyàna dânj 'ngo basu nì ruhuâ basú dânj nun daran' nej gakìn' kij hua xi nì huê danj nanj nun daran' nej sa kij hua gi'hia ngà nej ña'anj digañu'unj un; ⁵ nì

hio siyànà dânj nnûn siyugui, huin 'ngõ sa huì: “NĪ TA BABILONIA SA NĪKO, NNI NEJ SIYÀNÀ DU'HUÊJ MA'AN, NĪ NEJ SA GI'HIAJ KĪJ RIÑAN HIO'ÓO.” ⁶ NĪ gini'ín si ùta ayinìn siyànà dânj ngà tun nej sô' gèe nĪ nej sô' nânj huin sa gahui' guendâ gananiñ nej sô' rayi'í Ma'an Jesús; nĪ nga gini'ín nĪ ùta gahuin ña'anj ruhuâj. ⁷ NĪ gataj ángel gunín:

—Nùnj huin saj nĪ gahuin ña'anj ruhuâ rà'aj. Nùnj gataj gunin' rayi'í nuguan' hua huì rayi'í siyànà nânj nĪ huê danj nanj gànàtâj rayi'í yuku nùkuaj gata ga'na' siyànà nânj, dadin' nnùn chij ahui xuj nĪ nnùn chi' sikú xuj. ⁸ Yuku nùkuaj xi gini'ín' dan huin yuku gà' gane sinin, sani hiaj nĪ nitaj si nne xuj gà' mánj, sani gahui' ñûn xuj nĪ ga'na' xuj ruhuâ hui'uj gunun xi nun riki hio'óo sani ne' rùkù nĪ girè' xuj; nĪ gahuin ña'anj ruhuâ nej guì mán riñan hio'óo nga gini'in ninj yuku nùkuaj xi dânj, nĪ nej guì dânj huin sa nitaj si tàj siyugui riñan librû tàj siyugui nej guì gane nìgànj nìn' àsj nga gayi'ij ga'anj gimàn nej guì riñan hio'óo nĪ yuku nùkuaj gini'in ninj dânj huin yuku gà' ga'na' sani nitaj si nne yô' gà' mánj, sani ga'na' ñûn yô'.

⁹ Nuguan' nânj huin, guendâ nej sí sikhà' raaj nĪ ni'in nìn' ruhuâ nej sô', nĪ raaj nej chij kĭj nânj nne siyànà nânj; nĪ nej chij ahui siyànà nânj huin chij rey. ¹⁰ NĪ ùn'ùn' rey gà' girè'; nĪ nĭkaj sun 'ngõ sô', sani hua nanj gachin ga'na' a'ngô sô', sani nga gùyùmàn a'ngô sô' dânj nĪ doj nìn' diù ginikaj sun sô'.

¹¹ NĪ yuku nùkuaj xi gane sinin dânj huin sa ginikaj sun, sani hiaj nĪ nitaj si nĭkaj sun yô', nĪ huê yô' gahuin rey huin sa tĭnj ìn; nĪ huê yô' huin go'ngõ nej chij rey ginikaj sun, sani ganakaj sun ñûn yô' sani ne' rùkù nĪ dàñùn girè' yô'.

¹² NĪ nej chi' sikú yuku gini'ín' dânj huin, chi' rey, sani hua nanj nun ganakaj sun nej sô' gà' mánj; sani 'ngõ rĭn ora nĪ ganakaj sun nej sô' nĪ gahuin nej sô' rey nĪ ginikaj sun nej sô' nga ginikaj sun yuku nùkuaj xi dânj. ¹³ NĪ guñan chre ganin ruhuâ nej sô' gi'hiaj sun nej sô', nĪ ga'nĭnj nej sô' si ginikaj sun yuku nùkuaj dânj riñan nej sô'. ¹⁴ Huê danj nĪ gùtâ' nej sí dânj ngà Ma'an Jesús, sani gi'hiaj ganana Ma'an Jesús nej sí

dânj, nî huê danj nanj gi'hiaj ganan nej sô' nîkaj dugui' ngà Ma'an nej sí dânj, dadin' Ma'an huin sa ganagui nî Ma'an hui sa gakin' nej sí nîkaj dugui' nngaj nî dagahuin yitînj nej sô' riñanj, nî Ma'an huin Señor nîkaj sun riñan nej sí nî Ma'an huin Rey nîkaj sun riñan nej rey.

¹⁵ Nî huê danj nanj gata gunín:

—Nej nne nun gini'ín' ñan nne siyàna gudu'huêj ma'an dânj, huin nej yuman'an, nej guiè rigiè, nej país nî nej nânj a'min nej guiè màn nîn' gâchrà' ruhuâ yumiguì. ¹⁶ Nî nej chi' sikú yuku nùkuaj xi gini'ín' dânj, nî gata ruhuâ ninj nî nun gininj hue'ê siyàna gudu'huêj ma'an dânj riñan ninj, nî gi'hiaj ninj si ùta giran' sañun siyàna dânj nî ga'nêj ninj daran nej sa huin si'hiaj ñûn', nî ya ninj nneè ñûn', nî huê danj nanj gâchrà' ña'an ninj ñûn'; ¹⁷ dadin' Ma'an Ña'an an huin sa ga'nín ruhuâ ma'an nimân nej sij, nî rayi'î dan nî guñan chre guchi' nej sij 'ngò du'hua, guendâ dunahuij nej sij siyàna gudu'huêj ma'an dânj: Nî ga'nînj nej sij si ginikaj sun yuku nùkuaj xi dânj riñan nej sij, nda gànùn nuguan' nnùn riñan ñanj si-nùguàn' Ma'an Ña'an an. ¹⁸ Nî siyàna gini'ín' dan huin yuman' snà'anj xi nîkaj sun riñan nej rey nîkaj sun màn ruhuâ yumiguì.

Gà' gininj Babilonia nîko xi

18 Ne' rùkù nej nânj nî gini'ín' gininj a'ngô ángel nîkaj sun nîko ga'naj ne' yàtà'a; nî nda giyigìn chre riñan hio'óo gi'hiaj sa giran huaj. ² Nî ùta nùkuaj ga'min, nî gata:

—Gà' girè', nî gà' girè' Babilonia nîko xi, nî gahuin ñan nne nej sa kij ì nî ñan màn daran' nej nanè kij huua, nî hiuj dânj huin ñan màn sigitînj nun daran' nej yataj nîko kij hua nitaj si yô'. ³ Nî daran' nej país girânj nej rasun du'hue gudu'hue; nî huê danj nanj girânj nej rey nîkaj sun riñan hio'óo nej rasun gudu'hue nî huê danj nanj gahuin yiru'hue daran' nej sí girânj nî nadu'huêj nej rasun gudu'huêj siyàna nânj.

⁴ Nî gunín ga'min a'ngô sa ga'min ne' yàtà'a, nî gata:

—Nej suj nìkò' rukú nì gahui nej suj ruhuâ yuman' snà'ànj Babilonia, nì sị gi'hiaj nej suj gakin' gi'hiaj nej guii màn ruhuâ yuman' snà'ànj dânj, hiô' nì sị gunuta nej suj sa yì'ì xi g'ahuij giran' sañun nej guii màn ruhuâ yuman' snà'ànj dânj; ⁵ nì ganahun ruhuâ Ma'an Ña'anj an ni'in daran' nej sa kij hua gi'hiaj nej guii màn hiuj dânj, dadin' gà' gisij si-gakin' ninj nda yàt'a. ⁶ Gà'huì' nej suj kastigu ganahuin ra'a, dàj rùn' ga'huìj kastigu riñan a'ngô nej guii nì ùta sà' gahuin ruhuâ ninj gi'hia, nì gi'hiaj nej suj si nda huà' giran' sañunj nì ùta sà' gahuin ruhuaj rayi'fi sañun ganahuin ra'a. ⁷ Nì nga ganin ruhuaj si nitaj nùnj gachin riñanj, nì nne ùta ganahuin nihià' ruhuaj, nì dugua'ì nej suj nì giran' sañun sta'u gi'hiaj nej suj nì nda dugue'e gi'hiaj nej suj, dadin' gata ngà nda ruhuâ nimanj: “Nda achij chre nné dadin' reina huín, nì sê siyànà mìnj in huín, nì nitaj àmàn dugue'é mánj.” ⁸ Rayi'fi dan nì 'ngo rìn gui nì gùyùmàn nej sa yì'ì nìko xi dan riñanj; nì gudugue'e sta'uj, nì ùta ganachinj yi'naa riki, nì gaka gi'hiaj ña'aan; nì gahuij, dadin' Ma'an Ña'anj an huin Ma'an Señor nne ganakaj guendâ, nì sa nìkaj sun nìn' ruhuâ.

⁹ Nì àsìj nì ùta ganahuin nihià' ruhuâ nej rey nìkaj sun riñan hio'oo ngà siyànà nânj, dadin' girânj nej sô' nej rasun du'hue gudu'hue nì nga ginì'in nej sô' giran' sañunj nì ùta gudu'gue'e nej sô', nì gaguâj hia nej sô' nga gini'in nej sô' ganayumàn gatse'e gaka nda yàt'a, ¹⁰ nì nda gan' nikin' nej sô' gini'hiaj nej sô' dadin' yu'hui' nej sô' guendâ gini'in nej sô' ganahuin ra'a kastigu, nì gataj nej sô':

—Ùta giran' sañun, ùta giran' sañun, yuman' snà'ànj nìko xi gù'nàj Babilonia, dadin' gahuin 'ngo yuman' snà'ànj xi ginikaj sun; dadin' 'ngo rìn ora nì guyumân kastigu riñanj.

¹¹ Nì ùta gudugue'e nì gaguâj hia nej sí girânj nadu'huej nej rasun màn riñan hio'oo, dadin' gà' si 'ngo nej guii na'huej giran' nej rasun gudu'huêj nej sô'; ¹² dadin' na'hue gànè' aga' oro, aga' plata, nej hiěj nihià'a, hiěj perla, atsij lino sà' xi, atsij kuan sà' xi, atsij seda, atsij mare sà' xi, daran' nej chrun gin' daj a, daran' nej rasun gi'hiaj nej sij ngà kú sà' xi, daran' nej sa

gi'hiaj nej sij ngà chrun sà' xi, aga' kobre, aga'a, hiěj mármol;
¹³ kí kanela, koj gïn' daj a, sikíi, mirra, sikí gïn' daj a, nne
 bino, gasíti, chru rachrúun, kan trigu, yuku nùkuaj, matsij i,
 guâhiu ni karru, nej sí 'hiaj sun chre, sí gudu'huêj ma'an
 nimân nej gui. ¹⁴ Ni gataj nej sô':

—Nitaj si huaj girì' nej chruj tsì' ùta garan' ruhuâ' ma'an
 nimânt ya' ni nej sa daj garan' ruhuâ' ya', hiaj ni nìgànj girè'
 nej sa sà' xi ga riñan' ni huê danj nanj si ga yiru'hue' gà'
 mánj.

¹⁵ Ni ùta gahuin yiru'hue nej sí girânj ni nadu'huêj nej rasun
 nânj, ni nda gàn' ganikin' nej sô' gini'hiaj nej sô' dadin' ùta
 yu'hui' nej sô' guendâ giran' sañunj, ni gudugue'e nej sô' ni
 gaguâj hia nej sô' mân nej sô', ¹⁶ ni gataj nej sô':

—Ûta giran' sañun, ùta giran' sañun, siyànà huin sta'u doj,
 dadin' ginunj atsîj lino sà' xi, atsîj kuan sà' xi, ni atsîj mare sà'
 xi, ni màn oro yichrá atsîj sà' xi nunj, ni màn hiěj nìhià'a
 yichra, ni màn sa ran gù'nàj perla riñan sigan'anj. ¹⁷ Ni man
 'ngo rìn ora ni ganahuij daran' nej rasun du'hue ga riñanj. Ni
 nda gan' ganikin' daran' nej kapitán nikaj sun riñan nej barku,
 ni huê danj nanj màn daran' nej gui huaj ruhuâ barku, ni huê
 danj nanj màn nej sí gi'hiaj sun ruhuâ barku, ni màn nej sí
 gi'hiaj sun riñan nne ña'anj ni màn daran' nej sij gini'hiaj nej
 sij; ¹⁸ ni gaka man ni nda garrù chre nayumàn gatse'e, ni gataj
 nej sí nga gini'in nej sô':

—Ahuin 'ngo yuman' snà'anj giran daj rûn' giran' yuman'
 snà'anj nânj rà'aj.

¹⁹ Ni dagaman' nej sij hiaj ahui nej sij, ni ga'min nej sij, ni
 gudugue'e nej sij ni gaguâj hia nej sij ni gataj nej sij:

—Ûta giran' sañun, ùta giran' sañun yuman' snà'anj xi nânj,
 dadin' ùta gahuin yiru'hue nej sí nikaj barku gi'hia ngà nej
 rasun du'hue huà riñanj; dadin' 'ngo rìn ora ni gà' 'ngo
 ganahui nanj ánj.

²⁰ Ganahuin nìhià' ruhuâ nej suj màn ne' yàtà'a, ni huê danj
 nanj ganahuin nìhià' ruhuâ, nej suj huin apóstol, ni nej suj sí

gataj daj gahuin; dadin' gi'hiaj Ma'an Na'anj an kastigu riñan siyàna nânj guendâ gi'hia giran' sañun nej suj.

²¹ Ni gida'a 'ngo ángel nikaj sun niko 'ngo hiěj hua daj rûn' hua hiěj to guduguâj molino ni gudugue'e hiěj dânj ruhuâ nne ña'anj, ni gata:

—Ni huê daj rûn' nukuaj gininj hiěj nânj ruhuâ nne ña'anj ni huê danj nda nanè chre ganahuij Babilonia yuman' snà'anj huin sa niko xi, ni nitaj àmàn huaj ginin'in ñûn' man gà' mánj.

²² Ni nitaj àmàn gunin nej ñûnj gimàn nej sí gachra ngà arpa, ngà rihiaa, ngà chrun a'ñanj an; ni nitaj àmàn huaj gimàn nej sí gi'hiaj suun riñan', ni huê danj nanj si gunin nej ñûnj gudugue'e aga' molino riñan' gà' mánj. ²³ Ni nitaj àmàn huaj giyigìn da'an lampara riñan', ni nitaj àmàn gunin' garan ra'a nej gui riñan'; dadin' nej sí gudu'huěj nej rasun riñan' huin nej sí a'nin' riñan hio'óo, ni ngà nej sun stu'huaj gi'hiâ' ni gunukuá' gidigañu'unj nej país mán ruhuâ yumigui. ²⁴ Dadin' yichrá yuman' snà'anj nânj tá tun daran' nej sô' gahui' nîn' gachrà' riñan hio'óo, nej sô' gataj daj gahuin nej sô' dugumîn ma'an riñan gakin'in.

Achrá nej sij chra'a ne' yàtà'a

19 Ne' rùkù nej nânj ni gunín ga'min ùta gà'ì nej gui rìgìi ne' yàtà'a, ni gataj ninj:

Aleluya. Ginikaj ni'ñanj nê' ni ga'min hue'ê nê' yi'î Ma'an Señor, dadin' Ma'an huin sa nikaj sun ni Ma'an huin sa gi'hiaj ganandin';

² Dadin' sa ganakaj guendâ Ma'an Na'anj an ni huin sa yàng'a ni sa nika;

dadin' hiáj ni gi'hia kastigu siyàna gudu'huěj sta'u ma'an dadin' huê siyàna nânj huin sa gi'hiaj kij nîn' gachrà' riñan hio'óo dadin' gidiganj si ginùn ña'anj nej gui riñan nej ña'anj gi'hiaj ra'a nej sí,

ni rayi'î dan ni dãnùn gi'hiaj Ma'an Na'anj an kastigu nngaj guendâ ùta gañan tun nej sô' gunânj gitsi riñan Ma'an Na'anj an.

³ Nì gataj ñûn nej sa màn ne' yàtà'a:

—Aleluya. Nì nìgànj chre gahuj gatse gaka siyànà dânj.

⁴ Huê danj nì ganikìn' rúdàkòj nì ginun ña'anj nej kò ga'anj síchìj achij dânj ngà nej ga'anj sa hua nì'nà' dânj riñan Ma'an Ña'anj an nne riñan chrun yîla, nì gataj nej sô':

—Huê danj huin nanj ánj. Aleluya.

⁵ Nì ñan nìkìn' chrun yilâ nne Ma'an Ña'anj an, ga'min' 'ngo sa ga'min nì gata:

Ga'min hue'ê daran' nej suj gunânj gitsi riñan Da'anj nê',

nej suj nun yu'hui' ruhuâ nì dagahuin nej suj,

nì nej suj nitaj sun nikaj ngà nej suj nìkaj sun yàkàan, nanj ánj.

Gi'ñanj garanj rà'a Matsij lij

⁶ Nì gunín ga'min úta gà'lì nej guìl rìgìl nì ga'min ninj dàj rûn' gahuin nga nda garin chre gunânj kìn, nì gahuin dàj rûn' gahuin nga nda garin chre gaguâj nej du'hui, nì gataj ninj:

Aleluya, hiaj nì gà' ganakaj sun Ma'an Da'anj nê'.

⁷ Gahuin nìhià' sta'u ruhuâ nê', nì ga'min hue'ê nê' rayi'fì

Ma'an Ña'anj an:

Dadin' gà' guyumân gui garan rà'a Ma'an Jesús ngà nikaj.

Nì gà' huà yugui nikaj nne gayaka nanj ánj.

⁸ Nì giri' nì'hiaj nikaj ginuunj atsîj lino sà' xi, nì nda gàtsì chre hua riñan atsîj dânj nì nda ran chre hua riñanj, dadin' lino sà' xi dânj huin sa nìkà gi'hia da' go'ngo nej guìl dugumîn ma'an riñan nej gakin'in nanj ánj.

⁹ Nì gataj ángel dânj gunín:

—Gachrun sò': “Ganhuin nìhià' ruhuâ nej guìl gakin' Ma'an Ña'anj an ga'na' ninj gi'ñanj gahuin sti'niin nga garan rà'a Ma'an Jesús ngà nikaj.”

Nì gata gunín:

—Nej nuguan' nânj huin nuguan' yàngà' ga'min Ma'an Ña'anj an nanj ánj.

¹⁰ Nì ganikìn' rúdàkò yi'fì ángel guendâ ginun ñan'àn ángel dânj. Sanì gata gunín:

—Sì gi'hiâ' dan mánj; dadin' ñùnj huín 'ngo musû gunânj gîtsi riñan Ma'an Ña'anj an dàj rûn' huín', nî dàj rûn' huín nej dinînt dadin' guyumân ruhuâ nej e' ni'in nej e' nej nuguan' ga'min Ma'an Jesús. Ginun ña'anj' Ma'an Ña'anj an;

dadin' nej sô' ganata' si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an huin nej sô' gidigân nej nuguan' ganata' dàj gahuin.

Ma'an sa tàj yichrá guahiû gàtsii

¹¹ Nî gini'ín hua ni'nînj yàtà'a, huê danj nî gini'ín 'ngo guahiû gàtsii, nî Ma'an sa tàj yichrá guahiû dânj gù'nàj Ma'an sa hue'ê dagahuin nî Ma'an sa yàngà'a dadin' nda nîkà chre nikaj sùnj nî ùta hue'ê gutaj ngà nej guì gunin' nngaj. ¹² Nî rune ñanj hua dàj rûn' hua ña'aan nga ganayumanj, nî nun gà'lì diadema ahui; nî hua 'ngo siyugui sanì nitaj gà' si 'ngo nej guì ni'in dadin' man 'ngo rîn Ma'an ni'in ahui si huin siyugui. ¹³ Nî nunj 'ngo atsîj giy'ij nîn' tun; nî siyugui huin: SI-NÛGUÀN' MA'AN ÑA'ANJ AN. ¹⁴ Nî rukuj nikò' 'ngo yi'nîin nîko xi nej stadû màn ne' yàtà'a nî tàj nej sô' yichrá guahiû gàtsii, nî nun da' go'ngo nej sô' atsîj lino gàtsi sà' xi nî nitaj gà' si doj dîin hua riñan sigan' nej sô'. ¹⁵ Nî ruhuâ du'hua gahui 'ngo spâda ra sîhià chre guendâ guduran' yi'ij nej país màn ruhuâ yumigui, nî nga ginikaj sunj nî garan sunj ni'î aga'a; nî Ma'an huin sa gùrùn riñan nej chruj uba nî gahui nne chruj uba, dânj huin nga ùta huin ruhuaj gi'hia kastîgu nej guì dadin' ùta na'an ruhuâ Ma'an Ña'anj an ni'in nej guì rayi'î nej gakîn' gi'hiaj ninj nî Ma'an Ña'anj an huin sa nîkaj sun nîn' ruhuâ. ¹⁶ Nî riñan sigan'anj nî riñan da'manj nnûn siyugui nî ta: “REY NĪKAJ SUN RIÑAN DARAN' NEJ REY NĪ SEÑOR NĪKAJ SUN RIÑAN DARAN' NEJ SEÑOR.”

¹⁷ Nî gini'ín nikîn' gahia 'ngo ángel riñan gui, nî ùta nùkuaj gagua, nî gata:

—Ga'na' daran' nej suj nej yataj aché yàtà'a, nî ganahuin chre' nej suj dadin' ga 'ngo nihia nîko xi gi'hiaj Ma'an Ña'anj an gahuin sti'nîn nej suj, ¹⁸ Nî ya nej suj nneè nej rey nneè nej kapitán, nî nneè nej stadû ùta hue, nî nneè nej guâhiu, nî nneè

nej sí tàj yichrá nej guâhiu, nî yâ nej suj nneè daran' nej sí gi'hiaj sun si-sun ma'an ngà nej sí 'nînj gi'hiaj sun chre, nî huê danj nanj yâ nej suj nneè nej sí nitaj sun nikaj, ngà nneè nej sí nîkaj sun yàkàan.

¹⁹ Nî gini'ín nikîn' yuku nùkuaj xi dânj ngà nej rey nîkaj sun riñan hio'óo nî màn nej si-stadû nej sô' ngà nej sô', nî màn chre' nej sô' guendâ ruhuâ nej sô' gùtà' nej sô' ngà Ma'an sa tàj yichrá guâhiu gâtsi nî ngà nej stadû huaj ngà Ma'an. ²⁰ Nî gida'a nej sij gumînj nej sij yuku nùkuaj xi dânj, nî huê danj nanj gida'a nej sij gumînj nej sij profeta gidigañu'unj un dadin' huê sô' huin sí gi'hiaj si-da'nga' yuku nùkuaj dânj nî rayi'î dan nî guyumân ruhuâ nej guiî nî ga'nînj ninj ma'an ninj giyi'ij si-da'nga' yuku nùkuaj dânj ninj, nî huê danj nanj ginûn ña'anj ninj si-da'nga' yuku nùkuaj dânj. Nî hua nî'nà' yuku nùkuaj nânj ngà profeta gidigañu'unj un nî guduguêj nej sij ga'anj nguèj sô' ruhuâ dahue ñan aka ña'aan ngà hio'ó asufri. ²¹ Nî gahui' a'ngô nej guiî gi'hiaj spâda gahui ruhuâ du'hua sa tàj yichrá guâhiu dânj, huê danj nî ga'na' nej yataj aché yàtà'a nî yâ nej yô' nneè daran' nej guiî gahui'i nda gunumân riki nej yô'.

'Ngo mîn hio'o

20 Nî gini'ín gininj 'ngo ángel ga'naj ne' yàtà'a, nî 'nînj ra'a 'ngo aga' ra'a gana'nînj riñan hiu'uj gunun xi nun riki hio'óo, nî huê danj nanj nînj ra'a 'ngo aga' kadena. ² Nî gida'a yukuá du'hui nî yuku nânj huin yukuá nâ nî huê yô' huin sa nàsà'a nî huê yô' huin sichre, nî gumin yô' 'ngo mîn hio'o; ³ nî gudugue ga'anj yô' ruhuâ hiu'uj gunun xi nun riki hio'óo, nî ganaran du'hua hiu'uj nânj, nî gachri si-seyuj riñan rahue' nun riñan hiu'uj dânj, da'nga nî sî gahui yô' nî gidigañu'unj yô' doj nej guiî màn ruhuâ nej país, nda ganahuij 'ngo mîn hio'o; nî nda ne' rùkù nej nânj nî ganachi Ma'an Ña'anj an doj sînj diû yô'.

⁴ Nì gini'ín ñan màn chrun yíla, nì ga'anj gane nej sô' ganahuin ra'a suun guendâ ginikaj sun nej sô'; nì gini'ín ma'an nimân nej sô' gahui' nga ga'ne' nej sí dânj ahui nej sô', guendâ gahuin nej sô' sí gananiñ si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an nì huê danj nanj gananiñ nej sô' rayi'î Ma'an Jesús, nì huê danj nanj nun ginun ña'anj nej sô' yuku nùkuaj xi dânj ngà ñan du'hua yô', nì nun ga'nin nej sô' si giyil'ij da'nga hio nej sô' ngà ra'a nej sô', nì gana'ninj nej sô' nì gane nej sô' nì ginikaj sun nej sô' ngà Ma'an Cristo 'ngo mîn hio'o. ⁵ Sanj nda gisij 'ngo mîn hio'o da'nga gà'nà'ninj a'ngô nej nîman. Nì nânj huin sa sinin gana'ninj nej sô'. ⁶ Ganahuin nihia' ruhuâ nej guì gana'ninj sinin; dadin' huin ninj yuman' gèe, nì sî gahui' ñin ninj gà' mánj, dadin' gahuin ninj rej riñan Ma'an Ña'anj an nì riñan Ma'an Cristo, nì ginikaj sun ninj ngà Ma'an Cristo 'ngo mîn hio'o.

⁷ Nga gisij 'ngo mîn hio'o, nì ganachi nej sij nì gahui' sichre ruhuâ dukuâ ga' ñan nne, ⁸ gahui' nì ga'anj gidigañu'un riñan daran' nej país màn ne' yèchràj a, ne' riki, ne' gisij gui, ne' gatúj gui, riñan hio'ó Gog, ngà Magog, guendâ gi'hia ganahuin chre' daran' nej sô' nì gùtâ' nej sô'; nì dàj rûn' mân hio'ó chruu du'hua nne ña'anj huê danj gimàn nej sô'. ⁹ Nì nda gachra chre riñan hio'ó ga'na' nej sij, nì gà' 'ngo duguachrin nej sij rukú ñan màn nej sô' dagahuin hue'ê riñan Ma'an Ña'anj an nì ñan nngaj yuman' snà'anj 'ì ruhuâ Ma'an Ña'anj an; nì gi'hiaj Ma'an Ña'anj an si ga'na' ña'aan ne' yàtâ'a, nì gà' 'ngo ganahuij daran' nej sij gaka gi'hiaj ña'aan nanj ánj.

¹⁰ Nì gidâ'a Ma'an Ña'anj an sa nàsâ'a nì gudugue ruhuâ dahue huin hio'ó asufri, ñan nne yuku nùkuaj xi dânj ngà profeta gidigañu'unj un; nì giran' sañun nej sij ne' gui ngà ne' ñan'an nì nìgànj chre.

**Nga ga'anj gane Ma'an Ña'anj an riñan chrun
yíla gatsi nì nagi'hia guenda ngà nej guì**

¹¹ Nì gini'ín nne Ma'an Ña'anj an riñan chrun yilâ gatsi niko xi, nì orâ chre nì giyil'ij huì hio'ó ngà yàtâ'a riñanj, nì nitaj

dànè' gini'ín ngue gà' mánj. ¹² Nì gini'ín nikìn' gahia nej nîman, nì nìkìn' nej nîman nitaj sun ginikaj nì nìkìn' nej nîman ginikaj sun yàkàan; nì ganayi'nînj riñan nej librû, nì huê danj nanj ganayi'nînj riñan a'ngô librû, nì librû dânj huin librû tàj siyugui nej nîman gà' huin da'ní Ma'an Ña'anj an; nì nagi'hiaj Ma'an Ña'anj an guendâ ngà da' go'ngo nej nîman dàj taj ma'an riñan nej librû, nì dàj hua ma'an sa gi'hiaj ninj nga gane ninj riñan hio'ó. ¹³ Nì gahui ma'an nimân nej guiì ga'anj ruhuâ rúnâko, nì da'a ganakaj dugui' ngà nneè kú ninj sa nngaj ruhuâ nne ña'anj nì a'ngô da'a ganakaj dugui' ngà nneè kú ninj sa nngaj raaj guchrû'u nì gana'nînj ninj; nì nagi'hiaj Ma'an Ña'anj an guenda ngà da' go'ngo ninj dàj nanj hua ma'an sa gi'hiaj ninj nga nîñ' gane ninj riñan hio'ó. ¹⁴ Huê danj nì gahui ma'an nimân nej sij ruhuâ rúnâko, nì ganakaj dugui'ij ngà nneè kú nej sij sa gingaj ra guchrû'u nì gana'nînj nej sij, nì nga gisîj nagi'hiaj Ma'an Ña'anj an guenda ngà nej sij nì gudugue ga'anj nej sij ruhuâ dahue ñan aka ña'aan, nì ruhuâ dahue nânj gane nej sij nì nânj huin gà' gisîj huìj gahui' nej sij. ¹⁵ Nì nej guiì nitaj si tàj siyugui riñan librû tàj siyugui nej sô' huin da'ní Ma'an Ña'anj an, nì guduguêj nej sô' ga'anj ninj ruhuâ dahue ñan aka ña'aan.

Ganahuin nàkà yàtà'a nì ganahuin nàkà hio'óo

21 Nì gini'ín ganahuin nàkà yàtà'a nì ganahuin nàkà hio'óo; dadin' yàtà' gà' ga sinìn nì hio'óo gà' ga sinìn nì nitaj si huaj ngue nì huê danj nanj sî ga nne ña'anj nej gà' mánj. ² Nì nînj huin Juan nì gini'ín yuman' snà'ànj huin sa gèe, nì huej huin Jerusalén huin sa nàkàa, nì nìkoj yàtà' ñan nne Ma'an Ña'anj an, nì huaj dàj rún' hua 'ngo siyàna ñan gayakaj nika dadin' gà' huaj yugui nì nagi'hiaj sà'aj ma'an. ³ Nì gunín ga'min nùkuaj 'ngo sa ga'min ne' yàtà'a nì gata:

—Nì hiuj nan huin ñan nne Ma'an Ña'anj an ngà nej guiì, nì gane Ma'an ngà ninj; nì gahuin ninj yiñán Ma'an, nì Ma'an

gahuin Da'anj ninj. ⁴ Nì gānā'hui Mā'an Ña'anj an nne rune ñan nej guiì; nì nitaj guiì gāhuì' hiuj dânj, nì nitaj guiì ðugue'e, nì nitaj guiì gāguaj hia, nì nitaj guiì gīran' sañun; dadin' sī ga nej sa gīran' sinin ninj gā' mánj.

⁵ Nì gataj Mā'an sa nne riñan chrun yilā hiuj dânj:

—Hiaj nì nagi'hiaj nàkàj daran'anj.

Nì huê danj gata gunín: Gachrun dadin' nej nuguan' nânj huin sa gùyùmàn ruhuô' nì huej huin sa yàngà'a.

⁶ Nì gata gunín:

—Gà' gisj daran'anj nanj ánj. Ñunj huin letra A nì huê huin letra Z, nì huê huin sa sinīin nì huê huin sa ganahuij. Nì guiì ganakô nnee, nì gā'huìj nne hiaj gachi nita go'o ninj nì sē sī gīran ninj nne dânj mánj nì gā nì'nà' nìgānj ninj gī'hiâ. ⁷ Nì guiì gunùkuaj gi'hiaj gānan nì gānāhuin rā'a ninj daran' nej nânj, nì ñunj gahuin Da'anj ninj, nì ninj gahuin da'nîn. ⁸ Sanì nej guiì yu'hui' gīran' sañun yí'í si-nùguàn' Mā'an Ña'anj an nì nej guiì na'huej gùyùmàn ruhuâ ni'in si-nùguàn' Mā'an Ña'anj an, nì nej guiì kij hua hia nì nej guiì dagahui' guiì, nì nej guiì aché nì nne sīgichrà' ninj, nì nej guiì stu'huaj a, nej guiì nnùn ñā'anj riñan ña'anj gi'hiaj rā'a nej sī nì daran' nej guiì gidigañu'unj nì gā'anj ninj ruhuâ dahue aka ña'aaan ngà hio'ó asufri, nì huê nan huin si gā' gisj huà' gahui' ninj nanj ánj.

Yuman' snà'ànj gù'nàj Jerusalén sa nàkàa

⁹ Hiô' nì ga'na' 'ngo nej ángel 'nīnj ra'a nej chij kopa, nì nda nìchra chre ruhuaj mân nej sa yì'l gā'na' ne' ñan doj, nì ga'min ngàj, nì gata:

—Guhua' ne' dānanj, nì gidigán siyànà gā' nne chrun gayakaj nika, dadin' huej gahuin nika Mā'an Matsij hua lij nanj ánj.

¹⁰ Nì ginikaj Mā'an Espiritu ga'an ñunj ra 'ngo kij hua niko nì hua yàkàan, nì gidiganj ñunj yuman' snà'ànj huin sa gè gù'nàj Jerusalén, nì nikò' yuman' snà'ànj dânj ga'naj ne' yàtā'a, ñan nne Mā'an Ña'anj an. ¹¹ Nì huê gè Mā'an Ña'anj an huin sa gi'hiaj nì nda yigìn chre riñan yuman' snà'ànj dânj, nì

nda giran chre riñanj ni huaj dàj rún hua riñan hiěj hua nihià' sta'u, ni dàj rún' hua hiěj jaspe, ni dàj rún' akà hua riñan hiěj gù'nàj diafana. ¹² Ni ganikàj ne' rùkuj nikin' chran yàkàan ni niko huaj ni nun yùhuìj rahue'e riñanj; ni nìkìn' 'ngo ángel duguminj riñan da' go'ngo nej rahue' dânj, ni nnùn siyugui nej yùhuìj sô' huin da'ní Israel riñan nej rahue' dânj; ¹³ ni nun huà'nìnj rahue'e riñan chran yàkàn gini'hiaj ne' gisíj gui; ni nun huà'nìnj rahue'e riñan chran yàkàn gini'hiaj ne' yìchràj a; ni nun huà'nìnj rahue'e riñan chran yàkàn gini'hiaj ne' rìki; ni nun huà'nìnj rahue'e riñan chran yàkàn gini'hiaj ne' gatùj gui. ¹⁴ Ni yi'f chran yàkàn yàchìj ganikàj rukù yuman' snà'ànj nânj nngaj yùhuìj chran niko, ni riñan nej chran nânj nnùn siyugui nej yùhuìj apóstol gunânj gitsi riñan Ma'an Jesús.

¹⁵ Ni 'nìnj 'ngo metru huin ninanj aga' oro ra'a sa nìkìn' ga'min ngàj, guendâ giriñunj dàj hua yuman' snà'ànj dânj ni dàj yàchìj rahue' nun riñan yuman' snà'ànj dânj, ni dàj niko yàchìj chran nìkìn' ganikàj rukù yuman' snà'ànj dânj. ¹⁶ Ni hua gàchrà' yuman' snà'ànj dânj, ni huê dàj rún' yè'ej huê danj hua gàchraj; ni giriñun ángel yuman' snà'ànj dânj ngà metru 'nìnj ra'a huê danj ni gisíj huìj mìn tá ahuìj sièntu kilometru; ye'ej, ni huê danj gàchraj ni huê danj hua yàkanj, ni guñan chre hua daran'anj. ¹⁷ Ni giriñun ángel chran yàkàn yàchìj xi ni hua mmanj man huà'nìnj xia g'a'anj metru, ni metru garânj sun nej guìl garânj sun ángel dânj.

¹⁸ Ni ninanj hiěj gù'nàj gaspe garânj sun nej sij ngà ganachrâj nej sij chran yàkàn yàchìj nânj; sanì man ninanj aga' oro sà' hia huin yuman' snà'ànj nânj; ni dàj rún akà hua riñan biriu nga hua sà'aj huê danj hua akà yuman' snà'ànj nânj. ¹⁹ Ni nej hiěj ganachrâj nej sij chran ñan tàj yi'f chran yàkàn ganikàj rukù yuman' snà'ànj nânj garânj sun nej sij daran' hiěj nihià'a. Ni chran sinìin, huin hiěj jaspe; ni chran huìj i huin, Zafiro; ni chran huà'nìnj huin, ágata; ni chran g'a'anj huin, esmeralda; ²⁰ ni chran ùn'ùn'un huin, ónice; ni chran huàtàn'an huin, cornalina; ni chran chij i huin, crisólito;

nì chran tìn̄j ìn huin, berilo; nì chran 'tìn̄ huin, topasio; nì chran chī'i huin, crisopraso; nì chran yàan huin, Jacinto; nì chran yùhuìj i huin, amatista. ²¹ Nì nej yùhuìj rahue' dânj huin yùhuìj perla; nì da' go'ngō nej rahue' dânj huin perla, nì chrej gàchrà' nun ruhuâ yuman' snà'ànj dan huin nìn̄anj aga' oro sà' nìn̄'in, nì dàj rún' ni'n̄inj gurugui' gini'hio gi'hiaj biriu huê danj n̄i'n̄inj gurugui' gini'hio' gi'hia n̄anj án̄j.

²² Nì nitaj gà' si 'ngō hue' huin n̄uhui gini'ín hiuj dânj mánj; dadin' Ma'an Señor Ña'an̄j an gi'hiaj daran'an̄j ngà Ma'an Jesús huin n̄uhui hiuj dânj. ²³ Nì nitaj si ni'n̄anj yuman' snà'ànj nngaj hiuj n̄anj si gudugun gui nì gudugun ahui riñanj mánj; dadin' siran Ma'an Ña'an̄j an gi'hiaj yigìn hiuj n̄anj, nì Ma'an Jesús huin sa gudugùn. ²⁴ Nì nej país gà' gananin nì gachē ninj ngà sa gudugùn gi'hiaj Ma'an Ña'an̄j an; nì huê danj n̄anj hue'ê ga'min̄ nej rey n̄ikaj sun riñan hio'ó rayi'î yuman' snà'ànj n̄anj nì ginikaj nej sô' nej rasun du'hue hua riñan nej sô' ga'na' nej sô' riñan yuman' snà'ànj n̄anj. ²⁵ Nì nitaj àmàn huaj ganaràn riñan nej rahue' nun riñan yuman' snà'ànj n̄anj ne' gui, dadin' nitaj àmàn ga ne' n̄an'an̄ hiuj dânj. ²⁶ Nì ginikaj nej gui nej rasun du'hue hua riñan nej país ñan nne ninj nga ga'an̄j gini'hiaj ninj yuman' snà'ànj n̄anj, nì huê danj n̄anj ginikaj chrej ninj riñanj n̄anj án̄j. ²⁷ Nì gà si 'ngō nej gui gi'hiaj gakìn'in, gi'hiaj sa kij huua, gui gidigañu'unj, nì si ga'hue gatj ninj ruhuâ yuman' snà'ànj n̄anj, man nej gui taj siyugui riñan si-librû Ma'an Jesús huin sa ga'hue gatj n̄anj án̄j.

22 Ne' rùkù nì gidiganj 'ngō kìn 'na' nne hua aka chre nì nne dânj gi'hiaj ga nì'nò', nì dàj rún' akà hua riñan biriu huê danj akà hua riñan nne n̄anj, nì gahui nne dânj ñan n̄ikìn' chrun yilâ nne Ma'an Ña'an̄j an ngà ñan nne Ma'an Jesús. ² Nì dan̄in chrej gàchrà' huaj ruhuâ yuman' snà'ànj n̄anj gachìn 'ngō kìn nì ànèj ané kìn dânj n̄ikìn' chrun gahiu chruj yō' nì gane nìgùn', nì da' ahuii gahiu yùhuìj chruj yō' raaj chrun dânj, nì koj m̄an ra'a chrun dânj huin koj gònò'ò ni'n̄anj garan sun nej país nga ga'n̄an' ninj. ³ Nì si

ga'na' gà' si 'ngo sañuun riñan nej guiì gimàn ruhuâ yuman' snà'ànj dânj nì ruhuâ yuman' snà'ànj dânj gane Ma'an Ña'anj an ginikaj sunj nì huê hiuj dânj gane Ma'an Jesús, nì gimàn nej sô' gunânj gitsi riñan Ma'an ginùn ña'anj nej sô' riñanj, ⁴ nì gini'in daran' nej sij riñan Ma'an Ña'anj an nì ginun siyugui Ma'an hio nej sij. ⁵ Nì sî ga doj ne' ñan'an hiuj dânj, nì huê danj nanj sî garânj sun nej sij ña'an lampara, nì sî gini'ñanj nej sij si gudugun gui riñan nej sij, dadin' Ma'an Ña'anj an huin sa gudugun riñan nej sij, nì nìgànj chre gane nej sij hiuj dânj.

Gà' gahuin nichrun' nànikàj ñùn Ma'an Jesús

⁶ Nì gata gunín:

—Nuguan' nânj huin nuguan' da'hui' darûn' gùyùmàn ruhuô' dadin' huin nuguan' yàngà'a. Nì Ma'an Señor, nìkaj ñu'unj riñan nanè nimân nej profeta huej huin sa ga'nín ga'na' si-ángel guendâ gataj na'anj ninj nej sa gahuin ra'ñanj doj.

⁷ —Hiaj rû'huaj, nì râ'ñanj gà'nâj.

Nì ganahuin nìhià' ruhuâ nej sô' dagahuin dàj rûn' taj nej nuguan' nnùn riñan ñanj nânj dadin' ga'min dàj gahuin.

⁸ Ñùnj huin Juan nì gunín nì gini'ín nej nânj, nì ne' rùkù nga gunín nì gini'ín rayi'í nej nânj nì ganikìn rúdàkò yi'í ángel dadin' ruhuaj ginun ñan'àn ángel gidigân nej nânj. ⁹ Sanj gataj ángel dânj gunín:

—Nì'hiaj, nì sî gi'hiâ' dan mánj; dadin' ñùnj huin 'ngo sí gunânj gitsi riñan Ma'an Ña'anj an, dàj rûn' gunânj gitsi' riñan Ma'an Ña'anj an, nì dàj rûn' huin nej dinínt gataj dàj gahuin, dadin' nej sô' huin sa dagahuin dàj rûn' taj riñan librû nânj. Ginun ña'anj sò' Ma'an Ña'anj an nanj ánj.

¹⁰ Nì gata gunín:

—Sî gachrîj huì' nej nuguan' taj dàj gahuin nnùn riñan librû nan, dadin' gà' gahuin nichrun diû nanj ánj. ¹¹ Nej guiì gi'hiaj gakìn'in, nì dugunin' ninj gi'hiaj ninj doj gakìn'in; nì guiì gi'hiaj kij ma'an nì dugunin' ninj nì nagì'hiaj kij ninj doj

ma'an ninj; ni guì gi'hiaj sa nika ni dugu'nin' ninj gi'hiaj ninj doj sa nika; ni guì dugumîn ma'an riñan gakîn'in ni dugu'nin' ninj dugumîn ninj doj ma'an ninj riñan gakîn'in.

¹²—Hiaj ni ùta ra'nânj gà'nàj, ni gà' hua yugui 'ngo rasuun nàgà'huìj ra'a, da' go'ngo nej guì dàj nanj hua ma'an sa gi'hiaj ninj. ¹³Ñùnj huin dàj rûn' gayi'i sinin letra A ni huê huin ne' rùkù nîn'in dàj rûn' huin letra Z, huê huin sa sinin ni huê huin sa 'na' ne' rùkù nîn'in.

¹⁴Ganahuin nihà' ruhuâ nej guì nitaj si ganahuij ruhuâ gi'hiaj gakîn'in, dadin' gi'hiaj ninj dàj rûn' gi'hiaj nej guì ganahuij ruhuâ ginán sigan', ni guì nânj huin sa hua nani'hiaj ya chruj gahiu ra chrun màn chruj ya ninj ni gane nìgànj ninj, ni huê ninj huin guì ga'hue gatù riñan rahue' tàj riñan yuman' snà'anj nânj. ¹⁵Sani nej guì ganinîn' huua ni huin ninj dàj rûn' huin yuhue ni gùnàj ninj ne' ye'e, ni a'ngô nej guì gùnàj ne' ye'e huin nej guì stu'huaa, nej guì aché sîgìchrà', nej guì dagahui' guì, nej guì nnùn ña'anj nej ña'anj gi'hiaj ra'a nej sí, ni daran' nej guì ùta garan' ruhuâ gidigañu'unj.

¹⁶—Nùnj huin Ma'an Jesús ni ga'nîn guchi' gànàt' si-angél riñan nej sô' nìkò' rukú Ma'an. Nùnj huin nej dugui' David, ni huê huin da'nin sî'nin sô', ni dàj rûn' giran riñan atì' nìkîn ne' ruhuâ giyigìn man huê danj garânj da'nga' ruhuâ nej guì gi'hia.

¹⁷Ni gataj Ma'an Espíritu Santo ngà nika Ma'an Jesús riñan nej guì:

—Guhua' nej suj.

Ni gataj nej guì gunin riñan dugui' ninj:

—Guhua' nej suj.

Ni si nakô nej suj nnee, ni si ruhuâ nej suj ni ga'hue go'o chre nej suj nnee ni gi'hiaj ga nì'nà' nìgànj nej suj.

¹⁸Ni gatâ gunin daran' nej guì gunin dàj taj nej nuguan' gahuin nnùn riñan ñanj librû nânj: Ni si hua 'ngo nej guì gùnùt' doj yichrá nej nuguan' nnùn riñan ñanj nânj, ni gi'hiaj Ma'an Ña'anj an si ga'na' nej sa yì'i nnùn riñan ñanj librû nânj riñan ninj. ¹⁹Ni si hua 'ngo nej guì ga'ne nej nuguan' gataj dàj

gahuin nnùn riñan ñanj nânj, ni ñadurë' Ma'an Ña'anj an siyugui ninj riñan librû tàj siyugui nej guì huin da'ní Ma'an, ni huê danj ñanj si ga'nînj Ma'an Ña'anj an gane ninj ruhuâ yuman' snà'anj dânj dàj rûn' taj riñan librû nânj.

²⁰ Ma'an sa ganata' rayi'î nej nuguan' nânj gataj:

—Yàngà' hia ni ra'ñanj gà'nàj. Ni huê danj huin rû'huaj;

Gà'hue gà'na' Ma'ân rè', ñanj Señor Jesús.

²¹ Si-sunuj Ma'an Señor Jesús ga ngà daran' nej suj. Ni huê danj huin rû'huaj ñanj ánj.